

PEUGEOT

tilverkar dubbelt så många bilar
som Volvo och Saab tillsammans.

PEUGEOT 104
Framtidens bil - en bil som är lätt, snabb och ekonomisk. En bil som är lätt, snabb och ekonomisk.

PEUGEOT 205
En bil som är lätt, snabb och ekonomisk. En bil som är lätt, snabb och ekonomisk.

PEUGEOT 405
En bil som är lätt, snabb och ekonomisk. En bil som är lätt, snabb och ekonomisk.

PEUGEOT 505
En bil som är lätt, snabb och ekonomisk. En bil som är lätt, snabb och ekonomisk.

Peugeot är de stora möjligheternas bilmark. Vi bygger bilar för alla behov. Små, mellanstora och stora bilar, personbilar och transportbilar. Framhjuldrivna och bakhjuldrivna bilar. Sedan- och kombi-bilar. Bensin eller dieseldrivna. Vi har fler serviceverkstäder än det finns städer i Sverige och vi kan erbjuda alla former av leasing eller köp.

Kontakta någon av våra 90 återförsäljare
i landet så får du veta mer om Peugeot

PEUGEOT och MAZDA *Bossons* Helsingborgsvägen
Hässelholm
Tel 142 70

Trängare

Carl Andersson's
Zinnergatan - Vallgatan

är

**Modehuset
för hela familjen**

Hässelholm - Tel. 0451/843 00 Herr
843 01 Dam

Skaffa

Volvokort

Allt för bilen

*En självklarhet
för varje Volvoägare*

GÖINGE BIL

HÄSSELHOLM 0451/142 50 OSBY 0479/119 50 ÄLMHULT 0476/124 10 MÅRKARYD 0433/120 50 SÖSDALA 0451/606 00

"Jag kör med
Volvokort"

Norm S&Bne Offset Hässelholm 1980

NR 2 - 1980. ÅRGÅNG 38
Oktober 1980

Snapphanen

TIDNING FÖR SKANSKA TRÄNGREGEMENTET OCH DESS KAMRATFÖRENING

Verumsgården
vårt nya regementsmuseum

Snapphanen

TIDNING FÖR SKÅNSKA TRÅNGREEMENTET
OCH DESS KAMRATFÖRENING

Redaktör och
ansvarig utgivare: Överstelöjtnant Arne Peterson
Ekonomischef: Kapten Yngve Löfgren
Foto: Fanjunkare H O Jönsson m fl

Annonspis: 1/1 sida 500:-, 1/2 sida 300:-, 1/4 sida
150:-, 1/8 sida 75:-, 1/10 sida 40:-.
Medlemsavgiften i Kamratföreningen är 20:-, ständigt
medlemskap 300:-, som kan insättas på föreningens
postgirokonto 765 71-9.

VOLKSWAGEN - AUDI = ett av marknadens bredaste sortiment

Den V.A.G.-handlare för Audi och Volkswagen.
* RINGSTAD * HÄSLEHOLM * ÖSER * HOOR

Regementschefen har ordet...

Våren 1982 skall riksdagen fatta nästa försvarsbeslut (FB 82). Utredningsmaskineriet inför detta är i full gång. ÖB har givit viktiga delar av sitt underlag i perspektivplan del 1 (febr 1979) och perspektivplan del 2 (juni 1980). Den parlamentariskt tillsatta försvarsutredningen (försvarskommittén - FK 78) har avgivit två delbetänkanden: om säkerhetspolitiken (juni 1979) och om försvarsupplysning (juli 1980). I början på nästa år väntas kommitténs huvudbetänkande.

Alla ser vi med spänning fram mot vad de fortsatta utredningarna, regeringens ställningstagande och slutligen riksdagens beslut skall leda till. Från militär synpunkt är det givetvis angeläget att få ett så "bra" beslut som möjligt. Och det är som vanligt ekonomin som blir styrande. I ett läge då Sveriges ekonomi kanske inte är den bästa, gäller det att ändå få möjligheter att behålla en krigsorganisation, som kan verka krigsavhållande. Den krigsorganisation vi skall ha, måste efter hand tillföras ny och modern materiel, och - inte minst viktigt - krigsförbanden måste få en fullgod grund- och repetitionsutbildning. För att i ett trångt ekonomiskt läge möjliggöra detta krävs att alla övriga kostnader minimeras.

Det är mot den bakgrunden vi måste se och förstå de utredningar om ändringar av fredsorganisationen som pågår. Det är därvid två åtgärder som utreds parallellt i fråga om arméns fredsorganisation. Dels undersöks möjligheterna att i garnisonsorter med flera förband slå samman dessa till s k armeregementen. Dels utreds nedläggning av ett antal fredsforband. Chefen för armén har påpekat att dessa två åtgärder ej är alternativa. Det krävs både sammanläggning och indragningar.

Hälsleholms garnison och T 4 kommer således att under alla förhållanden beröras av organisationsförändringar i framtiden. Om pågående utredningar beträffande P 2 och T 2 resulterar i beslut om indragning av dessa förband, är avsikten att T 4 skall överta en del av deras utbildningsuppgifter m m samt också överta P 2 nuvarande etablissement. T 4 kommer således i detta läge att bli ett förband med i förhållande till dagsläget betydligt större uppgifter. Om P 2 ej läggs ned, kommer vi i stället att beröras av utredningen om armeregementen, som sannolikt resulterar i att de två regementena i garnisonen slås samman till ett förband.

Forts nästa sida

När det gäller däck
Tveka inte, kom till oss
Vi har dom rätta däckerna
Till dom rätta priserna

Ringcentralen

I HÄSLEHOLM AB
Tel. 0451 - 142 20
Box 124
281 01 HÄSLEHOLM

**GÅ EJ ÖVER BRON
för att klippas!**

GÅ TILL ODDS

Frisørsalong vid Viaduktsgatan
Tel. 133 01

BEJEROLJA

Telefon 850 60

Viaduktsgatan 8

Hälsleholm

Omslagsbilden visar Verumsgården. Mera därom i särskild artikel.

Men utredningskvárnarna skall mala länge än. Senast i samband med försvarsbeslutet våren 1982 bör dock läget ha klarnat, även om beslut om fredsorganisation ej tas samtidigt.

Viktigt är att vi alla är beredda på att förändringar är nödvändiga. Det måste stå klart för alla, att krigsorganisationen med dess personella och materiella innehåll är det viktigaste för försvarets fredsbevarande förmåga, inte hur många fredsförband vi har.

Skånska trängregementets Kamratförening kan i år se tillbaka på en 45-årig verksamhet. Föreningen bildades 1. september 1935. Styrelsen har beslutat att fira jubileet genom en kampanj för att öka antalet medlemmar. Särskilda skrivelser har gått ut till alla aktiva och f.d aktiva befäl, som ej är medlemmar. Detta nummer av Snapphanen går – utöver till medlemmarna – ut till alla värnpliktiga som ryckte ut från sin grundutbildning vid T 4 i maj i år. Det är styrelsens förhoppning att detta skall ge ett antal nya medlemmar i föreningen. Men det bästa sättet att värva medlemmar brukar vara genom personlig påverkan. Du som läser detta har säkert i Din bekantskapskrets någon som har anknytning till regementet. Se till att denne blir medlem i sitt regementets kamratförening.

Som framgår på annan plats i detta nummer av Snapphanen har Kamratföreningen sin hösträff lördagen 22. november. Programmet bör kunna locka många att ställa upp. Det är min förhoppning att då kunna hälsa ett antal nya medlemmar.

Väl mött!

Rune Morell

Kamratföreningens hösträff

äger rum lördagen 1980-11-22

PROGRAM

Kl 1215–1230 Kl 1230	Samling, hälsning "GÖINGETUR" Avfärd med buss från T 4 kaserngård med besök på följande platser: Röinge, Stoby, Norra Sandby, Gumlösa, Vanås, Sörby, Vinslöv, Ignaberga och Hässleholmsholmsgården
Kl 1600 Kl 1630	Kamratföreningens höstmöte i skolhuset Kamratmiddag i personalmatsalen Pris 30:– kronor

Anmälan till hösträffen och/eller middagen görs senast 1980-11-14 till kapten Yngve Löfgren, telefon 0451/118 75 eller överstelöjtnant Arne Peterson, telefon 0451/140 50, ank 23.

Gäster och anhöriga till medlemmarna må delta.

Välkomna!

Regementets Dag
äger rum lördagen 1981-05-09. I samband med Regementets Dag äger kamratlunchen och årsmötet rum.

Reservera dagen redan nu!

Kamratföreningsmedlem
Tag aktiv del i föreningens arbete – besök kamratföreningens träffar vår och höst.

Sekreterarens spalt

(Överstelöjtnant Arne Peterson)

I samband med Regementets Dag den 10. maj hade kamratföreningen sitt årsmöte, föregånget av kamratlunchen.

Dagen startade redan kl 0900 med den årligen återkommande skyttetävlingen mellan lag ur grundutbildningsbataljonen och kamratföreningen. Segrare blev grundutbildningsbataljonens lag. Båda lagen erhöll dock priser, som liksom tidigare år var skänkta av disponenten Philip Kjellin.

I kamratlunchen deltog cirka 70 personer, varav hälften utgjordes av 1942 och 1945 års volontärer med fruar, som hade träff vid regementet. Kamratföreningens gäster var förre regementschefen, numera arméinspektören i Södra militärområdet, översten av första graden Nils-Olof Lindner med maka samt disponenten Philip Kjellin.

Under lunchen erhöll överste Lindner kamratföreningens miniatyrfana, som det icke varit möjligt att överlämna tidigare, då överste Lindner från det han lämnade regementet och fram till 1980-04-01 tjänstgjort i Nedre Norrlands militär område. Disponent Kjellin erhöll första exemplaret av Regementets sköld för sina insatser för kamratföreningen.

Regementet har under året anskaffat en sköld, som disponeras bli av kamratföreningen. Kamratföreningens bestämmelser för utdelande av skölden är följande:

1. Som minnesgåva till organisationer och sammanslutningar i samband med kamratföreningsutbyte, studiebesök o dyl.

2. Som avskedsgåva till styrelsemedlem, som avgår ur styrelsen och ägnat kamratföreningen särskilt intresse.

3. Som gåva till medlem i kamratföreningen, som ägnat föreningen särskilt intresse. Överlämning sker vanligtvis i samband med bemärkelsedag.

4. Som gåva till övrig, som visat kamratföreningen särskilt intresse.

5. Beslut om tilldelning av skölden fattas av styrelsen eller dess verkställande utskott.

Efter lunchen ägde årsmötet rum. I årsmötet deltog endast tio medlemmar. Eftersom kamratföreningen har över 500 medlemmar, så borde det ha varit fler medlemmar som ställt upp. Varför detta manfall? Kanske arbetsmarknads-konflikten med risk för bensinbrist var en bidragande orsak? Jag får be föreningens medlemmar om bättre ring vad gäller deltagande i vår och hösträffarna med åtföljande årsmöte respektive höstmöte. Programmet för Hösträffen framgår på annan plats i tidningen. Boka dagen redan nu och ställ upp vid träffen!

Vid årsmötet skedde val av styrelse m m.

Till ordförande omvaldes överste R Morell och till vice ordförande omvaldes major C Florén. Styrelsen i övrigt omvaldes och består av: Förrädsförmän B Bergqvist, major G Hanell, fanjunkare S Hyldéen, kommunalrådet A Jönsson, förrädsman B Karlsson, disponent Ph Kjellin, kapten Y Löfgren, kamrer ▶

ETT GOTT RÅD OM NI GÅR I BILTANKAR

Titta in till

FRIBROCKS

MOTOR AB

Eslöv – Hörby

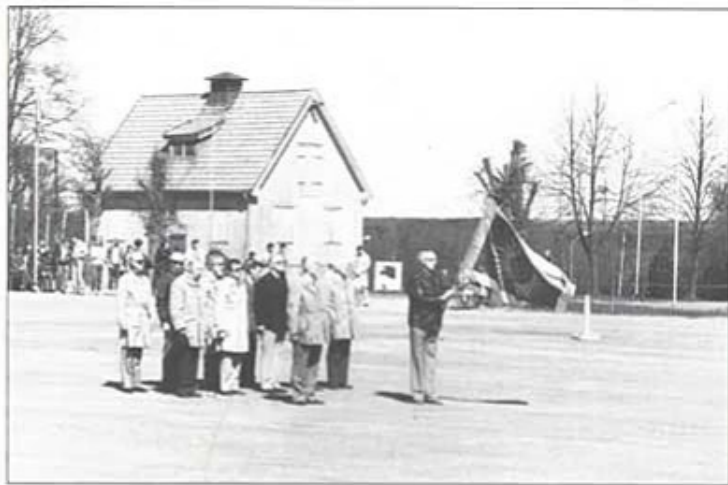
tfn 0413 – 139 60 0415 – 140 40

AUKTORISERAD ÅTERFÖRSÄLJARE FÖR

CITROËN

MAZDA

Kamratföreningen under avlämnningen till regementschefen vid Regementets Dag.

B Medin, ingenjör K-G Nilsson, tekniker S Olsson, överstelöjtnant A Peterson och major Ch Röing.

Som representanter i T 4 musei-nämnd valdes disponent Ph Kjellin och omvaldes fanjunkare S Hyldeén.

Som redaktör och ansvarig utgivare för tidningen Snapphanen omvaldes överstelöjtnant A Peterson med kapten Y Löfgren som ekonomi- och annonschef.

Till revisorer valdes förvaltare E Ek och köksföreståndare I Waldemarsson med förrädsförvaltare Y Wahlman och överstelöjtnant T Hansén som suppleanter.

Efter årsmötet hade styrelsen sammanträde och konstituerade sig.

Efter årsmöte och styrelsesammanträde har kamratföreningens styrelse m m följande utseende:

Styrelse: Ordförande överste R Morell, vice ordförande major C Florén, sekreterare överstelöjtnant A Peterson, kassör kapten Y Löfgren, övriga ledamöter förrädsförman B Bergqvist, major G Hanell, fanjunkare S Hyldeén, kommunalråd A Jönsson, förrädsman B Karlsson, disponent Ph Kjellin, kamrer B Medin, ingenjör K-G Nilsson, tekniker S Olsson, major Ch Röing.

Verkställande utskott: ordförande överste R Morell, vice ordförande

de major C Florén, sekreterare överstelöjtnant A Peterson, kassör kapten Y Löfgren, disponent Ph Kjellin.

Fanjörare: förrädsman B Karlsson, kamrer B Medin.

Representanter i T 4 musei-nämnd: disponent Ph Kjellin, fanjunkare S Hyldeén.

Redaktion tidningen Snapphanen: Redaktör och ansvarig utgivare överstelöjtnant A Peterson, ekonomi- och annonschef kapten Y Löfgren.

Under styrelsesammanträdet, som även det hade lågt deltagarantal, beslöts att tilldela en av kamratföreningens donatorer, fil mag Dora Dencker, Regementets sköld.

Styrelsen beslöt också att vid nästa styrelsesammanträde diskutera hur man skall göra för att få fler medlemmar i föreningen och att få medlemmarna att ställa upp vid vår- och höstträffarna.

De Svenska Militära Kamratföreningarnas Samarbetskommitté (DSMK) hade representantskapsmöte 1980-03-17-03-18. Vid detta möte antogs att DSMKS om döptes till De Svenska Militära Kamratföreningarnas Riksförbund (DSMKR) och den förutvarande

Samarbetskommittén blev nu Riksförbundets styrelse.

Vid representantskapsmötet diskuterades frågan om nyrekrytering till föreningarna. Diskussionen blev mycket livlig och många intressanta synpunkter framfördes.

Bl a framfördes följande förslag:
- De olika stamskolor, som då och då firar sina jubileer vid regementena, bör vid dessa tillfällen värvas till medlemmar.

- Ordna trevliga sammankomster där fruar och fästmör också är välkomna.

- Försök att i kamratföreningen alltid ha med något om föreningen, t ex orientering om kommande aktiviteter, försvarsupplysning och slutligen litet nostalgi, d v s historier och minnen från flydda tider.

- Håll på regementets traditioner. Berätta om regementets historia.

- Anordna studieresor och studera de historiska minnen som finns.

Ovan uppräknade förslag är, enligt min uppfattning, inget nytt när det gäller vår kamratförening och tidningen Snapphanen. Eller hur? Både fruar och fästmör är välkomna att delta i kamratföreningens träffar, vilket de också gör. Besök görs under höstträffarna vid olika förband eller historiska platser och byggnader. Se programmet för Höstträffen, så får Du se, i min befattning som redaktör för tidningen Snapphanen skulle jag dock

önska att fler av föreningens medlemmar lämnade bidrag, med minnen från sin tjänstgöring vid T 4. Har Du något "minne", gärna med tillhörande foto, var god skicka det till mig, för införande i Snapphanen. Tack!

Ytterligare förslag, som framfördes vid DSMKR diskussion:

- Vid Regementets Dag upprättas särskild värningsbyrå.

- Vem som helst, som är villig att stödja kamratföreningens verksamhet, bör få bli medlem.

- Försök få med yngre medlemmar, gärna ur de aktivas led, men kamratföreningen får ej bli en befälsförening.

Som kommentar till första punkten ovan, vill jag säga att försök kommer att göras vid Regementets Dag i maj 1981. Vid "värningsbyrån" kommer även kamratföreningens grammofofonskiva, kamratföreningsnål m m att försäljas.

Vad gäller andra punkten ovan, så har kamratföreningen beslutat att endast de som tjänstgör/tjänstgjort vid eller tillhör/tillhört T 4 skall få vara medlemmar i T 4 kamratförening. Någon anledning att ändra på detta tycker jag icke det finns. - Det är ju dock Skånska trängregementets kamratförening och då bör också medlemmarna tillhöra eller ha tillhört regementet.

Sista punkten ovan är svårare, framförallt när det gäller att få med regementets aktiva personal. "Risken", som antydde ovan, att kamratföreningen skulle bli en befälsförening, är minimal...

En drive kommer att göras under hösten/vintern för att få med värnpliktiga, som fullgör grundutbildningen eller nyss ryckt ut från densamma.

Jag tror, ja jag är övertygad om att kamratföreningens samtliga medlemmar kan göra mycket för att skaffa fler medlemmar i föreningen. Säkert känner Du någon, som har tillhört T 4 - rentav kanske en "lumparkompis". Är han med i föreningen? Om icke - se till att han blir det! Genom att varje medlem försöker hjälpa till med att skaffa medlemmar till föreningen kan medlemsantalet säkert öka med hundra fram till årsmötet 1981. Om föreningens 500 medlemmar "värvar" var sin medlem kan vi vara 1 000 vid årsmötet 1981...

GÖR ETT FÖRSÖK - STARTA REDAN IDAG!

Medlemsanmälan kan ske på enklaste sätt, men utnyttjande av exemplet nedan underlättar för kassören, varför detta rekommenderas.

MEDLEMSANMÄLAN

Härmed anmäls till medlemskap i T 4 kamratförening

Efternamn:

Förnamn:

Titel:

Bostadsadress:

Postnummer:

Postadress:

Telefon:

Personnummer:

Rekommenderad av:

Namn:

Adress:

Insänds till: T 4 kamratförening

Box 4048

281 04 HÄSSLEHOLM

Kamratföreningens nya inbetalningskort för årsavgiften innehåller, som jag hoppas att Du har uppmärksammat, bl a uppgift om personnummer. Anledningen till detta är att styrelsen har beslutat att föreningen skall uppvakta medlemmarna på 75-, 80-, 85-, 90- o s v-årsdagen.

Tyvärr har inte alla medlemmar angivit personnummer vid inbetalning av årsavgiften, men jag hoppas så sker i fortsättningen. Av de uppgifter vi hittills fått framgår att följande medlemmar har bemärkelsedag under år 1981:

	år	1981-
Erlend Ek, Hlm	75	01-20
Otto Ramel, Harlösa	85	02-05
Ivar Petri, Båstad	80	05-02
Einar Isendahl, Hlm	75	06-20

Köp
Kamrat-
föreningens
nya
grammofon-
skiva
"Trängens
marscher"

FÖRSVARSPPLYSNING

(Överstelöjtnant Erik Oldensten)

ÖVERBEFÄLHAVARENS PERSPEKTIVPLAN del 2

Överbefälhavaren (ÖB) lämnade perspektivplan del 2 till Regeringen 1980-06-25. Den nu framlagda planen utgör en redovisning av säkerhetspolitiska, operativa och planeringsmässiga konsekvenser vid tre olika anslagsnivåer under tio år.

Ekonomiska ramar

Handlingsväg	1982-1987	1987-1992
1 (350 mkr/år mer än regeringens anvisningar)	14.950 mkr/år	16.750 mkr/år
2 (250 mkr/år mindre än regeringens högsta anvisningar)	14.350 mkr/år	14.900 mkr/år
3 (=regeringens lägsta anvisningar).....	13.000 mkr/år	13.000 mkr/år

Anm: Försvarets anslag under 1980/81 är 13.600 mkr.

Handlingsvägar för tiden 1982-1992

Det måste bli reduktioner i både krigs- och fredsanslag, vilken ekonomisk ram som än väljs.

Konsekvenser fram till 1992	Handlingsväg 1 (ÖB)	Handlingsväg 2 (m+fp+c)	Handlingsväg 3 (s)
Fredsorganisationen	6 förband läggs ned, 3 800 anställda bort	16 förband läggs ned, 5 400 anställda bort	25 förband läggs ned, 10 000 anställda bort
Värnplikten	Som nu	I stort sett oförändrad	25 proc kan ej utbildas, Kategoriklyvning
Krigsorganisation	Bättre kvalitet på krigsförbanden. Start för utveckling av JAS-planet, tung kustrobot, lätta stridsfordon, nya ubåtar. Beväpnade helikoptrar, robotbåtar, ubåtar och lätt pansarvärnsrobot samt två divisioner Viggen skaffas.	Betydelsefull materiel skaffas i mindre omfattning än i alt 1. Ingen tung kustrobot.	Inget JAS-plan, inget svenskt stridsfordon. En stor del viktig materiel måste köpas från utlandet. Arméns fältförband, torpedbåtsdivisionerna och flygdivisionerna minskas.
Försvarsindustrin	Kapaciteten bibehålls	I stort sett oförändrad.	Svensk utvecklande flygindustri läggs ned.
Säkerhetspolitiken	Goda förutsättningar att motstå hot och hålla oss utanför konflikter.	Försvaret kan svara endast mot de mest angelägna kraven.	Trovärdigheten i vår vilja försvara neutralitetspolitiken kan bli ifrågasatt i det säkerhetspolitiska systemet i Norden.
Operativa konsekvenser	Möjligheterna att genomföra ett överraskande anfall mot oss är små.	Mobilisering kan komma att fördröjas. Svårt försvara oss vid samtidigt anfall i norr och i andra områden.	Resurserna kan bara samlas till vissa delar av landet. Risk för att förbindelserna med övre Norrland bryts vid en gränsinvasion i norr.

Starkt försvar en fredsbevarande faktor

ÖB konstaterar att gapet mellan Sveriges försvarsstyrka och den styrka en angripare kan sätta in vidgas. Den säkerhetspolitiska utvecklingen har lett till ett ökat supermaktsintresse för det nordiska området.

I detta läge är det särskilt betydelsefullt att Sveriges traditionella neutralitetspolitik ligger fast och att förutsättningarna för denna politik inte rubbas.

Göinge-mässan 1980

Hässleholms Hantverks- och Industriförening anordnade en jubileumsdag vid Hässleholmgården 1980-06-07 - - 06-15.

I utställningen deltog P 2, T 4, F 10 och Hemvärnet samt ett flertal frivilligorganisationer. T 4 visade en reparationsplats och en brigadförbandsplats modell/ny samt ett antal motorfordon av moder-naste slag.

Varje mässtdag hade ett tema. Söndagen den 8. juni var det Försvarets Dag. I strålände sommarväder genomfördes ett flera timmar långt uppvisningsprogram för en mångtusenhövdad publik. Efter tal av riksdagsledamoten Ulla Ekelund från Ängelholm visade Bruks-hundsklubben upp sina lydiga "trojjanare". Därefter fortsatte Frivilliga motocykelkårens "fortkörare" med djärva formationer. En timplång stridsuppvisning följde med deltagande av Hemvärnet, Skånes fallskärmsklubb och F 17 (en helikopter) samt pansrade enheter från P 2 och underhållsenheter från T 4. Fart och precision präglade uppvisningen. Som avslutning bjöd F 5, F 10 och F 17 på en förnämlig flyguppvisning med Draken, Viggen, en helikopter och

Bild från Göingemässan, där T 4 bl a förevisade en brigadförbandsplats.

"Team 60", en halsbrytande luft-cirkus.

Slutfacit blev en fin PR-dag för vårt totalförsvar.

Bidrag till tidningsfonden

Från 1980-03-02 - - 09-01

Medlen redovisade i den ordning de influtit

S Cederberg, Hässleholm	20:-	C-E Arthursson, Ljunghy	30:-
Å Dahlberg, Växjö	10:-	S Rosquist, Sjöbo	20:-
A Krook, Hässleholm	5:-	O Larsson, Malmö	20:-
M Nelbring, Hässleholm	10:-	B Smith, Alingsås	15:-
L Rawenius, Hässleholm	20:-	P-Å Hallberg, Hörby	20:-
A Nicander, Bromölja	20:-	U Johansson, Näsjo	10:-
G Wetterlund, Hässleholm	20:-	U Bengtsson, Hässleholm	20:-
L Olsson, Hässleholm	10:-	B Thomasson, Kristianstad	50:-
A Ahlfors, Malmö	10:-	C Berglund, Karlshamn	20:-
M Olsson, Hässleholm	10:-		
M Sundblad, Hässleholm	30:-		
H Holgersson, Hässleholm	10:-	Bestyrks:	
N-G Svabie, Motala	10:-	Yngve Löfgren	
C-J Reventberg, Vittsjö	10:-	Ekonomichef	
L-E Larsson, Malmö	10:-		
C Nilsson, Hässleholm	20:-		
			Summa kronor 430:-

TACK FÖR BIDRAGEN!

BLIV MEDLEM I
T 4 KAMRATFÖRENING

Regementsmuséet i nya lokaler

(Redaktören)

Regementsmuséet, som sedan sin tillkomst 1953 haft sina lokaler i kasernen von Heideman, har under hösten 1980 övertagit Verumsgården.

Några ord om Verumsgårdens tillkomst och utnyttjande fram till regementsmuséets övertagande av gården.

Tanken på denna gården kom upp sommaren 1943. Initiativtagare var dåvarande kårchefen, överste Knut Hagberg, som tillsammans med kapten Eckerbom och depåassistent Manfred gjorde upp de första planerna. Om möjligt ville man komma över någon gammal göingegård, som sedan kunde transporteras till ort och ställe och vederbörligen moderniseras för att utnyttjas som fritidsgård för kårens personal, med servering, bibliotek, läs- och skrivrum samt underbefälsmäss. Man annonserade därför efter en ödegård, att betalas kontant. Svaren på annonsen blev många. Den gård som slutligen blev utsedd låg uppe i de göingska ödemarkerna någonstans mellan Vittsjö och Verum, dit kårchefen, kapten Eckerbom, depåassistent Manfred och tyghantverkare Johansson en sommar tog sig över oändliga vildmarksvägar. Ödetorpets ägare blev så imponerad av besiktarnas antal, att han föreslog att rivningen skulle börja omedelbart, men man nöjde sig med en noggrann undersökning av den 200-åriga byggnadens stomme och virke.

Allt befanns gott, och några veckor senare befann sig göingegården i isärmonterat skick på sina nya plats söder om dåvarande barackstaden, öster om Vankivavägen.

Uppförandet började omedelbart, ombesörjt av värnpliktiga hantverkare. Det dröjde inte länge förrän man kunde fira taklagsfest. Källarvåningen kom att inredas som bibliotek, första våningen manskapsmäss och övre våningen skriv- och läsrum. Inflyttning skedde strax före jul 1943. Samtidigt med fritidsgårdens iordningsställande uppfördes också två baracker, placerade som flyglar till fritidsgården. Barackerna skulle under dagarna användas som lektionssalar medan de om kvällarna skulle användas som fritidslokaler, den ena baracken inreddes som "spelsal", med bl a bordtennisrum, medan den andra inreddes som läsrum, där de värnpliktiga kunde bedriva studier. Barackerna är sedan några år tillbaka rivna.

Den ekonomiska sidan ordnades tack vare lägerkassan, det vill säga den kassa till vilken bl a inkomster från markententeriet inflöt.

Verumsgården kom att användas som fritidsgård med servering fram till 1950 då gården under tiden för kanslihusets ombyggnad fungerade som officersmäss. Därefter övertog regementets musikkår byggnaden fram till musikkårens upphörande 1957. Därefter har gården utnyttjats för sjukvårdsinstruktörskursen

A-104, som bokförråd och sedan 1976 som lektionssalar för att från hösten 1980 utnyttjas som regementsmuseum.

Planerna på att inrätta ett regementsmuseum började ta form omedelbart efter det att översten Per Kellin 1952-04-01 tillträtt som regementschef. Initiativtagaren, översten Per Kellin, hade mycket god hjälp av kapten Birger Brunnby, som var en eldsjäl vid inrättandet av muséet. Under flera år var han ordförande i den museinämnd som skapades. Upprop gjordes i bl a Snapphanen samma år. Det blev ett mycket stort genvar på uppropen och donationerna började att strömma in.

Lokaler iordningsställdes i 4. våningen i kasernen von Heidemans västra del, som i gamla tider inrymt underofficersbostäder.

Redan vid kamratföreningens vinterträff 1953-02-08 kunde invigningen av regementsmuséet ägna rum.

I mitten av 1960-talet flyttades muséet en trappa upp i samma kasern, där det fram till flytningen hösten 1980 varit inrymt.

Under de första åren efter muséets tillblivelse fortsatte kamratföreningens medlemmar m fl att skänka föremål till muséet, så redan efter ett par år hade muséet fått en förtämlig samling av uniformer, fotografier, sjukvårds- och anspansutrustning, för att nu nämna några av de föremål som finns i muséet. Vad som saknas är

utrustning från tiden efter andra världskriget och fram till idag. Anskaffning och komplettering kommer dock att göras eftersom muséet i Verumsgården disponerar större utrymme än i de gamla lokalerna.

Men det finns fortfarande önskemål om donationer. Har Du något med militär anknytning och då helst till T 4, så är vi tacksvamma om Du skänker föremålet ifråga till regementsmuséet. För att få in föremålet i sitt rätta sammanhang och för att skapa en verklig kontakt mellan det förflutna och nuet är det värdefullt att man får veta, vem som burit eller ägt föremålet ifråga, vilken tid vederbörande tjänstgjort vid regementet och om det gäller ett foto, vilka som finns på detsamma och när ungefär det är taget.

Bestämmelser för utdelandet av Skånska trängregementets kamratförenings hederspris om miniatyrfana till "Framste soldat" vid kompani

I Kamratföreningens miniatyrfana skall vid varje Skånska trängregementets kompani som utbildar personal ur T 4, årligen före utryckningen tilldelas den värnpliktige som för sitt uppträdande och handlande under utbildningsåret bedömts värdigt att utses till kompaniets "Framste soldat".

Regementschefen beslutar vid årsklassens inryckning till första tjänstgöring, om miniatyrfana skall utdelas vid kompani som utbildar personal ur andra förband. Miniatyrfanan bör i regel endast utdelas vid kompani där T 4 tilldelade värnpliktiga ingår till minst 50 %.

2 För att tilldelas hedersbeteckningen kompaniets "Framste soldat" krävs att under utbildningen genomgående ha ådagalagt:

- lojalitet gentemot regementet
- respekt för order och givna bestämmelser
- kamratlighet och hjälpsamhet, som tagit sig uttryck i osjälviska handlingar eller på annat sätt visat omtanke grundad på känsla för kamratskap och laganda
- berömvärdt militärt uppträdande i och utom tjänsten
- villighet och förmåga att tillgodogöra sig utbildningen (minst betyg 8 i lämplighet), vilket allt kan innefattas i begreppet god soldatanda

Klingströms Byggnads-plåtslageri Efttr.

REKOMMENDAS

Innehavare:

ROLF SVENSSON och LARS GUSTAFSSON

Telefon 0451/103 25

Välkomna till

Konditori Concordia

Njut av GOTT KAFFE och BRÖD

i trevliga lokaler

Hästholm

Telefon 129 57

3 Kompanichef orienterar före 1. skedets slut dels sitt befäl om gällande bestämmelser för utseende av framste soldat, dels sin trupp om de krav som ställs på kompaniets framste soldat. Senast två månader före utryckningen inlämnas förslag på kandidater från de olika plutonerna till kompanichefen. Uttagningen av plutonens kandidat görs av plutonsbefälet. De två sista månaderna före utryckningen följer kompanichefen och om möjligt även allt övrigt kompanibefäl särskilt uppmärksamt de föreslagna kandidaterna för att bilda sig en bestämd uppfattning om vederbörandes lämplighet. Plutons kandidatförslag kan ändras då det är motiverat av nytillkomna skäl. Andrat förslag bör dock vara angivet senast tre veckor före utryckningen.

4 Kompaniets framste soldat föreslås regementschefen efter sammanträde av ett kollegium, bestående av kompanichef, kompani-

adjutant, plutonschefer, plutonscheferns ställföreträdare.

Kollegiet beslutar med kompanichefen som ordförande vem som skall föreslås regementschefen till titeln kompaniets framste soldat.

Vid sammanträde förs protokoll, som fogats till kollegiets förslag inlämnas till regementschefen senast 14 dagar före utryckningen.

5 Värnpliktige som under utbildningsåret tjänstgjort vid mer än ett kompani inom regementet, hänförs vid nomineringen av framste soldat till det kompani, där han utbildats den längsta tiden. Därest han upptages i kollegiets förslag, begärs yttrande från samtliga de kompanier där han tjänstgjort mer än 14 dagar.

6 Med ledning av kompanichefs förslag och efter bataljonschefens hörande utses regementschefen, kamratföreningens ordförande respektive kompaniers framste soldat. Beslutet kungörs därefter i regementsorder.

Regementsflaggor
Nationsflaggor • Fanor • Föreningsflaggor
Heraldiska arbeten
Standar • Dräktmärken

IVAR RYDBERGS FLAGGFABRIK
KARLSHAMNS FLAGGFABRIK

Tel. 0454/103 66 292 00 Karlshamn Tel. 0454/103 66

Tankar från en kompaniassistent

(Kompaniassistenten vid 3. kompaniet – transportkompaniet – utbildningsåret 1979/80.
Per Blixt)

Att vara kompaniassistent är att vara kliven. Kliven så tillvida att man i vissa situationer måste inta något av en mellanställning mellan sina kompisar och kompaniledningen. Detta gör att kompaniassistenten måste ha ett gott förhållande till sina kompisar, han måste också ha ett gott förhållande till och vara på samma "väglängd" som kompaniledningen. Det här tuddelade eller kanske till och med tredelade förtroendet kompaniledningen – kompaniassistenten – de värnpliktiga kan i vissa fall leda till att man som kompaniassistent kläms "mellan två skoldar". Man måste kanske ibland hävda och slåss för en åsikt inför kompaniledningen, som inte de kan acceptera och kompaniassistenten måste därför gå tillbaka till de berörda värnpliktiga med ett beslut, som de inte är nöjda med och motivera ett beslut, som han kanske inte själv sympatiserar med.

När det gäller de mer vardagliga, "jordnära" frågorna, som kan lösas vid kompanierna, så är lösningen av dem en enda, nämligen smidighet. Det gäller för kompaniledningar och kompaniassistenter att från början visa varandra en sådan öppenhet att de, även när det

kärvär till sig, kan tala öppet och ärligt och med varandra. Här ligger det ett väldigt stort ansvar på kompanichefen. Han måste, när kompaniassistenten är nyvald, få denne att känna just den här öppenheten och viljan att lösa problemen. Den här biten är mycket svårare än vad många kompanichefer tror. Den värnpliktiga kompaniassistenten har mindre än en månads tjänstgöring bakom sig, några få veckor fyllda av drill och disciplin. Helt plötsligt så skall han nu närmast kunna tala förtroligt med sin kompanichef, som hittills varit en väldigt "avlägsen" figur för honom.

Kompaniassistentens största dilemma ligger annars i de lite större frågorna, de frågor man inte kan lösa på kompaninivå. Problemet där är det nuvarande medinflytandesystemets trovärdighet, ett system som kompaniassistenten måste försvara, inte därför att han själv är någon större anhängare av det, utan därför att om han inte gjorde det så skulle alla snart resignera totalt när det gäller försöken att påverka sin situation som värnpliktig. Det finns inget mera tröstlöst än att som kompaniassistent ständigt komma till grabbarna vid kompa-

niet med svar som ständigt låter "tyvärr-kanske-avvakta militärbefälhavarens beslut, möjligen om några år. Med egen erfarenhet av den kommunala och den landstingskommunala byråkratin så kan jag påstå, att den vida överträffas av den militära avseende tungroddhet, svårighet att förnya och förändra.

Det är ett måste, om man från myndighetens sida vill vara seriös när det gäller värnpliktigas medinflytande, att ta itu med de här problemen. Det bästa vore naturligtvis om man kunde finna några andra former för medinflytande än de vi har idag. Det är dock min fasta övertygelse att det, även med rådande system, kan bli betydligt bättre. Med ett större mått av smidighet kunde man åstadkomma mer än vad man gör idag.

När man summerar ihop ett år av kompaniassistentenskap, så är det en positiv bild som tonar fram. Som förtroendevald får man en bättre och oftare kontakt med många befattningshavare vid regementet. Man får en djupare kunskap om organisationen och därför kanske bättre förståelse för problemen. Förutom detta så är det roligt att vara kompaniassistent.

Tack för fotografier m m

I tidigare nummer av Snapphanen har upprop gjorts om bli fotografier från T 4 tidigare år. Uppropet har hörtsammats av Bror Thomason, Kristianstad, som skänkt fotografier från T 4 under 1920-talets början samt av Dora Dencker, Strömsnäsbruk, som skänkt bli fotografier av sin fader, fanjunkaren Sven Dencker, som avgick med pension i samband med T 4 flyttning till Hässleholm 1907.

Tack för bidragen!

Personalia

(Assistent Marianne Nellbring)

Nya kompaniofficerare

Conny Johannisson
Född 1954-03-24
Fänrik 1980-08-28

Håkan Östlund
Född 1955-07-31
Fänrik 1980-08-28

Högre utnämningar

För första gången har en trängare blivit chef för arméstabens utbildningsavdelning, nämligen överste Göran Wetterlund, som började som officer vid T 4 1957.

För första gången i Krigsskolans, Karlberg snart 200-åriga historia har en trängare blivit chef, nämligen överste Curt Sjö, som började som officer vid T 4 1958.

Utnämningar

RO/Lt P-A R Carlsson har fr o m 1980-04-01 utnämnts till Kn Trång res.
Öfu A Bagewitz, M Gustafsson, P Holmquist och H Landin har fr o m 1980-05-01 utnämnts till Serg T 4.
Lt J M Wetterberg har fr o m 1980-05-01 utnämnts till Kn Trång.
Serg J P-O Källström har fr o m 1980-05-01 utnämnts till Fj T 4.
Övlt G G Wetterlund har fr o m 1980-10-01 utnämnts till Öv Gst.
Serg M Andersson och H O Martinsson har fr o m 1980-08-01 utnämnts till Fj T 4.
Lt B T Henriksson har fr o m 1980-09-01 utnämnts till Kn Trång.
Fk K T Antonsson och K G J Rundberg har fr o m 1980-09-01 utnämnts till Lt Trång.
Serg C G A Johannisson och B H Östlund har fr o m 1980-08-28 utnämnts till Fk Trång.
Kn J Å I Svensson, C J V Reventberg, B E Nyström och P Alf har fr o m 1980-09-01 utnämnts till Mj Trång.

Placering

Övlt i Trång res HE Fondelius placeras fr o m 1979-10-01 vid reg Övlt G G Wetterlund placeras fr o m 1980-10-01 vid Ast/LtB.

Anställning

Leg sjuksköt G Fröjd anställd som vik ösköt fr o m 1980-01-26 s v.
Kont G Kattilakoski anställd i arvodesstj med lönebidrag fr o m 1980-07-01.
Leg sjuksköt Gunnel Andersson anställd som instrsköt vid läkassutb med tlg vid 7. komp 1980-06-23 - - 08-15.
Leg sjuksköt Inez Kaphorg anställd som instrsköt vid läkassutb med tlg vid 7. komp 1980-07-07 - - 08-15.

Avsked och entlediganden

Övlt K G E Lundahl avsked regoff Fo 14 Trång fr o m 1980-04-01. Inträder Trång res.
Ösköt A-L G Haglund avsked fr o m 1980-05-01 (egenpension).
Kons A Prenell entl (egen begäran) fr o m 1980-04-01.
Extra ösköt E Hyllström entl (egen begäran) fr o m 1980-04-15.
RO/Kn B I Carlsson entl Trång res fr o m 1980-08-01.
Fj N Johansson avsked (egenpension) fr o m 1980-10-01.
Usköt U Ekström entl (egen begäran) fr o m 1980-09-15.

Dödsfall

Fj Hans Ingmar Björk har avlidit.

Tjänstgöring vid USAEUR – Frankfurt am Main

(Kapten Per Nehler)

Fem ägg tillagade efter önskan, biffl, sallad, chips, franska pannkakor med lönnsirap, kaffe, bröd och cola serverat i en discogångande "köksvagn" – ja, så började min dag i fält med 45 th Med Bn under min studietjänstgöring i amerikanska armén i Västtyskland.

Det var inte bara den väl tilltagna frukosten i discotakt som var en nyhet för mig utan också att träffa kvinnliga soldater och befäl i alla grader. Procentandelen kvinnor är i raskt stigande och i värdförbandet (ungefär en pansarsjukvårdsbataljon) mer än 50 %. På hela pansarunderhållsbrigaden ca 30 %, under det att de fyra pansarbrigaderna, som ingår i 3. pansardivisionen i stort saknar kvinnor.

Övningen jag deltog i – EFMB, gick ut på att testa förmågan att vara sjukvårdare i fält under en fältvecka med både ganska hårda pass och krävande i fråga om kunskande och uthållighet. Sjukvårdare från hela pansardivisionen deltog och efter hand som deltagarna fick "no go" på ett helt pass eller tre delmoment sändes de åter till sina enheter från övningsområdet. Sista dagen återstod 25 deltagare, varav endast fem gick i mål på stipulerad tid, efter 21 km marsch/bergsklättring, en övning som får vår egen på 30 km att framstå som söndagspromenad.

"Min" grupp bestod av fem amerikanska grabbar och två kvinnliga soldater, alla i åldern 17–25 år och representerande lika många delstater som deltagare. Gruppen tyckte att jag, den åttonde, var mest "exotisk" från det avlägsna landet Sverige, under det att jag höll på soldat Tomashiro från Honolulu som mer "exotisk",

Artikelförfattaren tillsammans med en av värdarna, Larry Raaf, framför övningsledningen-EFMB i terrängen utanför Frankfurt.

Kanske var det dock de bägge kvinnliga soldaterna som var det mest udda inslaget i uniform – i alla fall för svenska förhållanden.

Även den mest moderne av mina värderade kollegor här hemma, hade fått svårt med självkontrollen inför de amerikanska soldaternas totala brist på självdisciplin, när det gäller ordning, tider, uniformer och utrustning. Det tog några dagar innan jag insåg att jag inte behövde vara uppställd kl 07.00, eftersom jag då fick stå ensam en tio minuter upp till en kvart innan det kom fler deltagare, trots att det var order om kl 07.00. De sista mer eller mindre "jagades" ut ur tälten med hjälp av högtalare och plutotsbefäl, för att vara på plats ca 20–25 minuter för sent. Några av dem som kom släntrande sist, mer eller mindre dansade fram, ef-

tersom de hade hörlurar på huvudet med discomusik på!

När väl övningarna var igång visade det sig att den amerikanske soldaten har en hel del goda sidor också. Över lag var tillgången på materiel bra. Pengar att öva för saknades inte heller, även om de högre cheferna var bekymrade över ekonomin, vilket naturligtvis var påverkat av dollarns allt svagare ställning i världsekonomin. Fordonstillgången var kanske den svagaste punkten och en del fordon, som klassades som terränggående, var inte mycket att hurra för – speciellt inte om man jämför med våra egna nya terrängfordon.

En besvikelse för mig när det gäller sjuktransporter var den ringa tillgången på helikoptrar. Inom hela pansardivisionen (som innehåller fyra pansarbrigader – vad som

finns i Sverige) finns endast sex helikoptrar för alla ändamål. Amerikanerna räknar inte med att kunna använda helikoptertransporter annat än från brigad- till divisionsnivån! EFMB-övningen var kanske den som gav mest, då jag fick leva som soldat med en grupp och efterhand lära mig allt mer om hur den enskilde soldaten uppfattar sin situation och tilltron till egen och förbandets förmåga. Givetvis var det också intressant att få besöka de övriga bataljonerna inom pansarunderhållsbrigaden, som alltså motsvarar våra kompanier vid grundutbildningsbataljonen, och att få tjänstgöra i pansarunderhållsbrigadstaben. Överallt mötte jag total öppenhet och naturlig vänlighet i alla nivåer. Mycket få av mina värdar hade väl en uppfattning om var Sverige är beläget och om vi är med i NATO eller ej, och i stort bekymrade det väl inte heller.

Till sist ett tack till Södra Militärsällskapet som möjliggjort min studietjänstgöring.

PS. Hur det gick i EFMB? Jo, vår sjukvårdsutbildning står sig bra i förhållande till den amerikanska och jag klarade allt utom det skriftliga provet (lastningsalternativ i skilda fordon, helikoptrar och plan jag aldrig sett. . .) DS.

Sjuktransportterrängbil, kallad "Geten", drivning på alla hjul, god terrängframkomlighet (2 liggande + 2 sittande).

Helikopter för bl a sjuktransport (3 liggande + 3 sittande) Obs! Bår bärs som regel alltid av fyra bärare.

**Välkommen
Du också
till**

Electrolux HÄSSLEHOLM

Harald Johansson AB

Östergatan 17. HÄSSLEHOLM. Tel. 0451/802 60, 802 66

MED EGET RESERVDLSLAGER OCH EGEN SERVICEAVDELNING

BLIV MEDLEM I T 4 KAMRATFÖRENING

GYNNA TIDNINGENS ANNONSÖRER

Kompanistafett vid Regementets Dag

Segrare blev, efter hård kamp och livligt påhejade av såväl civila som kompanikamrater, 5. komp på 6.17, 2. 3. komp fick tiden 6.21, och 3. blev 4. komp på 6.22.

Allmänt

Ja, den här krönikan blev mest en massa siffror, men någon gång är det roligt med sådana också, särskilt om dom sitter rätt på banken. I övrigt kan nämnas att för närvarande deltar en del befäl i korpens aktiviteter såsom i badminton, wolleyboll och bordtennis. Beträffande övrig motion tänker jag då närmast på sättet att ta sig till och från regementet. Gång och cykel är ju populärt och från en oplats för denna tidning rapporteras, att från Hästveda cyklar bli icke obekante handbollsspelaren fj Ulf Roos. Detta bådär gott för bli a garnisonsmästerskapet P 2-T 4 till våren. Från Ljungbyhed ca 4 mil från Hässleholm cyklar ibland blivande chefen för idrottsavd kn C Lindkvist. Detta betyder att vi får fortsatt god aktivitet vid avdelningen. Det är fint att cykla anser jag. Det går lagom fort och själen får en chans att hänga med. I övrigt kan nämnas att idrottsavdelningen fått en ny medarbetare, fj Cay Gummesson i stället för fj Ingemar Jönsson, som lämnat avdelningen.

Till sist: Rör på Er! Sättet bestämmer Ni själva.

Växling i kompanistafetten vid Regementets Dag.

FRUKT ÄR HÄLSA!

ENOK OHLSSON

Tredje Avenyen 27

Telefon 11239

Artidens blommor och grönsaker

SPARBANKSKONTO:

- HÖG RÄNTA!
- PENGAR PÅ MINUTEN!
FINNS I LJUNGDALA CENTER, PÅ RÖINGEGATAN OCH STORTORGET.
- POST- och BANKGIROINBETALNINGAR
UTAN AVGIFT, MED BETALNINGSFÖRMEDLING!

Sparbanken Göinge

Några ord om 1940-talets T 4

(Överste Knut Hagberg, chef för T 4 1942-1949)

(Ur "Till flydda tider återgår. . .", en minnesskrift, vilken hösten 1980 utges av överste Knut Hagbergs egna "hedersfurirer" - utexaminerade på aktiv stat vid T 4 1946)

När det gäller den allmänna bilden av T 4, får man komma ihåg, att detta var krigets och beredskapens tid: arbetet vid kåren uppvisar två sidor, den ena tillgodoseende krigets krav, den andra fredens.

Den förstnämnda av dessa två sidor blev för mig utan jämförelse den viktigaste. Jag kom till T 4 i juni 1942 från arméstaben; jag glömmer aldrig en dag efter den 9 april 1940, då alla truppslagsinspektörer jämte sina stabschefer blev inkallade till arméchefen: "Mina herrar", sade han, "jag har att meddela Er en sak, som säkert kommer att göra Er häpnad: regeringen har beslutat, att på kort tid fördubbla vår krigsorganisation". Han utvecklade skälen och förklarade där, att om mobiliseringen och utbildningen av en så stor styrka ginge snabbt och effektivt, man kanske kunde hoppas, att Hitler ej skulle anse sig ha råd att ge sig på även oss. Den 14 juni uppvaktade jag arméchefen, och han betonade då återigen, att min uppgift som kårchef i första hand vore att se till, att de nu beslutade krigsförbanden snabbt och säkert bleve organiserade och finge en effektiv utbildning. "Jag förstår", sade han, "att detta kan möta stora svårigheter vid en trängkör. Vid infanteriet är det i alla fall än i dag i stor utsträckning en fråga om mannen och hans gevär, men vid trängen gäller det till stor del specialpersonal av mycket olika slag. Ja, lycka till", slöt generalen. När jag kom ner till Skåne, betonade befälhavaren för I. milo samma sak: mobiliseringen framför allt. Så kom 1942-1945 mobiliseringen av fältförband och dessas utbildning att bli min viktigaste uppgift som kårchef; i andra hand fick komma det ordinarie fredsarbetet.

Det var rätt mycket vi mobiliserade. Hur mycket? Jag har försökt att så här i efterhand räkna mig fram till siffror och har kommit till dessa: ett 50-tal förband, 10 000 man, 1 800 bilar, 450 hästar, 300 kärror.

Vad innebär detta mobiliseringsarbete? Vid nyorganisering av ett fältförband skulle först personalen utväljas ur den stock av värnpliktiga, som T 4 förfogade över, alla förda på kort. Så skulle inkallelse utskrivas och utsändas. Inryckningen skedde till T 4, men därifrån kördes personalen i bussar ut till förbandets fältdepå, dit dess utrustning förts ut tidigare, till orter sålunda i norra Skåne och södra Småland, där det fanns bra lokaler för uppläggning av materiel och förläggning av personal. Sedan organisation av förbandet där skett, började utbildningen, i huvudsak lagd på T 4:s ansvar. Och det var inte vilken utbildning som helst: personalen utgjordes ju av folk, som hunnit etablera sig i livet, men som nu tagits från familj och arbete - de kunde med rätta säga sig

Kårchefen tar emot vid Krigsmans erinran 1943-04-20.

att de krävde en meningsfull tillvaro den tid de var inkallade. Befälet vid förbanden var till huvuddelen reservpersonal, skolad till att föra trupp men ej till att utbildas. T 4 aktiva kader fick därför rycka in för att hjälpa till. Efter fullgjord tid gick förbandet tillbaka till sin fältdepå, där avrustning skedde.

SOLDATHEMMET

DITT ANDRA HEM

Servering/kiosk, samlingssal, klubbрум, studievårdning, bordtennis, biljardrum och fotolab.

Kom — Trivs
Och känn Dig hemma

Tel. 0451/109 01

Vi kom sålunda att ute i bygderna ha ett 50-tal förråd, innehållande de mobiliserade förbandens utrustning; vid varje fältdepå finns en ansvarig chef och några man för vård och vakthållning. Fältdepåerna blev en källa till mycket bekymmer. I dessa förråd låg massor av materiel, som verkligen krävde vård; som exempel kan man peka på att ute i bygderna låg ett 10-tal sjukhusförband, vardera med en utrustning motsvarande ett medelstort svenskt lasarett på den tiden eller mera. Det fanns också en hel del materiel, som var åtråvärd, t ex bildäck och motorbränsle. Allt hängde på, vilka man kunde få till chefer. Att kommendera folk tvångsvis var ej möjligt, ity att det blev under för kort tid; inventeringen vid byte av chef tog så lång tid, att man nästan skulle ha fått börja därmed samma dag, han trädde till, för att vara färdig till hans hemförlovning; man blev tvungen att ta frivilliga. En del av dessa var bra och gjorde ett gott arbete, men många var folk utan fast arbete i det civila livet, ej Guds bästa barn och krävde mycket kontroll.

De så nyorganiserade förbanden inkallades sedan då och då under krigsåren i takt med krigsfördelningarna, för sin egen fortsatta utbildning till en del, men mest för att, när spänningen steg, visa Hitler, att vi var beredda. Inryckning skedde då direkt till fältdepåerna. Även för de förband, som ingick i krigsfördelningarna, var utbildningsansvaret till största delen lagd på T 4, för hälften av förbanden låg den helt på oss.

Det är givet, att denna mobilisering av fältförbanden och deras utbildning blev en hård belastning på T 4 aktiva befälskader. Och denna var redan för det ordinarie fredsarbetet alldeles för liten. Vi hade visserligen fått en ny härordning 1942

Vad än Ni önskar få tryckt

Från visitkort till kataloger

i en eller flera färger

Vänd Er till

NORRA SKÅNES CIVILTRYCKERI

HÄSSLEHOLM

där får Ni ett välgjort arbete till ett humant pris

med rätt rejala förstärkningar av kadraerna, men det dröjde ju ett par, tre år, innan det hann att tränga igenom. Krigsåren blev därför verkligen pressande för den aktiva befälskadern.

Kriget lade därtill ännu en arbetsuppgift speciellt på mig personligen: jag blev mobiliseringsplacerad som kärkvartermästare, d v s jag hade att planlägga och vid krig leda underhållet av alla trupper vid operationer i stort sett söder om Vättern. Det krävde en grundlig planläggning från början och en lika noggrann uppföljning därefter. Allteftersom våra försvarskrafter utökades och tyskarna blev mer och mer engagerade på annat håll – efter Stalingrad och El Alamein 1943 och västmakernas invasion i Frankrike 1944 – skärptes den svenska regeringens hållning. Då skärptes också de strategiska kraven på trupperna: från ett uppehållande försvar uppe på Göinge- och Linderödsåsarna blev uppgiften att avväjande försvara Skåne vid kusten. Varje omläggning av strategien krävde omläggning av underhålls-

tjänsten, bl a rekognosering av nya underhållsplatser för etappgrupperna, sammanlagt ett 50-tal platser; i vissa fall måste arbeten ske vid dessa platser genom inkallade krigsbyggnadskompanier, fortlöpande måste kontroll äga rum, att skogen inte fälldes – skogen, som skulle dölja för det tyska flyget. Vid alla övningar ledda av militärbefälhavaren – och de var många och efterhängsna den här tiden – hade jag att planlägga och leda underhållstjänsten.

Nej, mobiliseringsarbetet och kärkvartermästariet var sannerligen ingen sinecure. Men den förhoppning, som arméchefen hade uttryckt till sina truppslagsinspektörer någon dag efter den 9/4 1940, att vi skulle kunna hinna rusta upp oss så, att om och när stunden kom, att Hitler ville ge sig på oss, då skulle han inte våga. Det var väl någon gång på hösten 1944, som det hände; jag vill minnas, att Hitlers generaler då måste säga honom, att det skulle behövas 35 divisioner för att snabbt slå ner det svenska motståndet, och att den

styrkan nu ej kunde uppbibras. Det mobiliseringsarbete, som utfördes vid armén, bar verkligen frukt.

Den 7 maj 1945 ringde mig på förmiddagen min gode vän träningspektören, Ivar Gewert, från Stockholm: "Knut, om Du vill, kan Du nog hålla stora flaggan i beredskap. Vi har fått säkra underättelser om, att tyskarna kommer att ge upp när som helst." Jag väntade inte. Jag ringde till väbelen och gav honom order att hissa på strax. Sen gick jag hem, klädde mig civil, vandrade ut i markerna och plockade vårens vackra blommor. På kvällen bjöd mor på en verkligt god middag. Lättvaden var stor.

Men – riktigt kunde jag ändå inte säga farväl till kriget denna lyckliga kväll. Ute i terrängen låg ett 50-tal förråd fulla med materiel till miljonbelopp, materiel, som skulle tagas hem, räknas, besiktigas, vårdas och uppläggas i centrala förråd. Vi hade redan, när kriget loutade åt sitt slut, planlagt att inte föra allt till Hässleholm, inte "lägga alla våra ägg i en korg", detta med hänsyn till fiendligt flygs möjligheter att slå ut oss vid en ny världskonflikt, och hade börjat förberedelserna till att bygga två mobiliseringscentraler utöver T 4, en i Delary (5 mil nordost om Hässleholm) och en långt uppe i Småland, i trakten av Vetlanda (17 mil nordost om Hässleholm). Under 1945 och del av 1946 togs materielen in till de tre mobiliseringscentralerna; vi skulle vid en ny mobilisering vara bra mycket bättre förberedda än denna gången.

Så över till den andra bilden av T 4 under 1940-talet, *det ordinarie fredsarbetet*.

När det gäller *personalen*, kan vi strax konstatera, att T 4 då var ett förband med mycket stor personalstyrka för att vara en kår, icke ett regemente. Jag har hittat dessa

MOTORSÅGAR

Husqvarna, Partner,
Jonsens och Stihl.
Även röjningssågar.
Garanti och service.

Stor sortering beg. renov. sågar

OBS! Lag om skyddsutrustning

Vi säljer skyddskläder och skogstillbehör

ÖPPETTIDER: Vardagar 7.30–17.00.

HÄSSLEHOLMS SÄG- o MOTORSERVICE AB

Andra Avenyen 14, HÄSSLEHOLM - Tel. 0451-110 09

siffror från den tiden; man må betänka, när man ser dem, att förläggningstrycket i gamla kasern var 396 sängplatser maximalt, och att allt vid kåren 1942 var dimensionerat för den styrkan: byggnader, övningsmark, befälskader, allt:

1/9 1942	1301 man
15/12 1942	1348 man
15/6 1943	1424 man
15/12 1943	1317 man
15/6 1944	1795 man
15/12 1944	1430 man
15/6 1945	1623 man
15/12 1945	934 man
15/6 1946	1209 man
15/12 1946	1130 man
15/6 1947	1147 man
8/10 1947	1195 man

Som jämförelse kan anföras, att personalstyrkan vid nedanstående förband den sistnämnda dagen var:

T 4, alltså	1195 man
P 2	1048 "
P 2	906 "
Ing 2	838 "

Den dagen, den 8/10 1947, blev viktigt i trängens historia. Då kom T 4 krigskassör till mig med ett bekymmer: han stod i tur till lönebefordran, och nu hade han fått förfrågan, om han ville ta förflyttning över till P 2, där skulle han få högre lön, ity att P 2 var regemente. "Men", sade han, "det är ju alldeles gallet: vid P 2 får jag inte mer

än en tredjedel så många kassaoperationer per år som vid T 4. Hans besök gav mig en tankeställare: inte bara han utan även t ex musikansföraren, husmor och inte minst jag själv hade väsentligt mindre löner, därför att T 4 var kår, ej regemente; samtidigt var T 4 ett större truppförband än de flesta av våra regementen. Krigskassören fick stanna kvar och jag väckte frågan om trängkårens ställning hos inspektören, vilket i sinom tid ledde till, att jag själv som träningsinspektör fick genomföra alla fyra kårens uppflyttning ett steg på rangskalan.

Dessa 1195 man den 8/10 1947, vad var det för folk? Grundstommen i personalstyrkan var årets kontingent av värnpliktiga, omkring 400 man "värnpliktiga i allmänhet" och 125 "grupp K". De senare till stor del studenter och avsedda för befälsutbildning. Tjänstgöringstiden det första året för huvuddelen var ett år, från april till april; senare kom ett par repetitionsövningar på en månad vardera. För trängens del gällde, att av värnpliktiga i anspans- och bil-tjänst tilldelades vi i princip endast det antal, som behövdes för befälsutbildning; menige man skulle vi få på så sätt, att hästvant och bilvant folk i de stridande truppslagen äldre årgångar under sina repeti-

GYNNA TIDNINGENS ANNONSÖRER

BLIV MEDLEM I
T 4 KAMRATFÖRENING

tionsövningar överfördes till oss för att skolas om till kuskar och bilförare i våra förband. I sig var detta en utmärkt god tanke: de stridande skulle få mera ungt folk och vi skulle i våra anspanss- och bilkompanier få yrkesvana hästkarlar och chaufförer, litet grand fram i livet kunna, ansvarskännande och pålitliga. Vidare föreskrev försvarsordningen av 1942, att trängkåren skulle utbildas sjukvårds- och en del annan tross för de stridande truppslagen, främst för infanteriet; i personalstocken ingick alltså kontingenter från andra truppslag, som utbildades hos oss och därefter sändes tillbaka till sina regementen. Därtill kom så den fast anställda personalen och handräckningsstyrkan.

Rekryteringen av stammen blev en arbetsuppgift, som krävde mycket men som också gav stor tillfredsställelse. Jag måste emellertid – nu så här efteråt – säga mig, att jag till en början var inne på fel bog. När jag satt mig tillrätta i min chefsstol i juni 1942, greps jag av oro för att inte kunna fylla de kadrer av stam, som 1942 års försvarsordning föreskrev, och som ju var en förutsättning för att arbetet vid T 4 skulle ge resultat: en god stam betydde allt. Jag satte igång en intensiv värvningskampanj, särskilt under ett år i början av 1940-talet. Bl a skrev jag personligen en liten broschyr om den stamanställdes liv vid T 4, med fina bilder av ryttaren över hinder, motorcyklisten i ett ekvilibristiskt lopp över ett gupp, bilmekanikern i färd med att byta hjul i en trevlig verkstad, sjukvårdaren i sin vita rock, läggande ett förnämligt stödförband på en bruten arm – en bild av rena, rama härligheten. Broschyren gick ut till 100 lantbandare i Småland och Skåne med bön, att de skulle lämna den till unga lantbrukarsöner, som de kunde anse vara lämpliga att ta värvning. Jag skrev till prästerna i ett 30-tal församlingar inom samma region, med bön om, att de

BOK- OCH PAPPERSHANDEL

REKOMMENDERAS

TELEFON 0451/100 63, 106 30

skulle var och en sända mig namn på 10 unga lantbrukarsöner, som de likaledes ansåg lämpliga att tjäna Kronan i allmänhet och T 4 i synnerhet; till de här pojkarna sände jag sen min broschyr. Resultatet blev vid första påseende strålande: ingen truppförbandschef i Sveriges land i alla tider har väl gjort en sådan rekrytering, som chefen för T 4 gjorde 1942 och 1943: omkring 100 man. Emellertid – saken visade sig ha en baksida, som inte var fullt lika vacker; alltför många blev utslagna, innan de nådde furirsgraden, innan T 4 fick någon nytta av dem som befäl.

1946 var jag inne på rätt linje. Från det året hade jag all stam bokförd på ett kompani. Kompanichefen var själv från början stamanställd, hade gått den långa vägen. Han skötte rekryteringen; när ansökningarna kom in besökte han hemmen, talade med pojkarna och föräldrarna, men släppte inte in några, som han förstod ej skulle lämna sig. En god hjälp var också tillkomsten från 1944 av långtidsunderbefälet: det blev inte längre behov av så höga rekryteringssiffror, och man fick från början in fler pojkar, som verkligen ville stanna i det militära.

Varken organisation på kompanier fick denna styrka på drygt 1 000-talet man? Jag hade redan när jag satt på tåget från Stock-

holm till Hässleholm den 15 juni 1942, skissat upp en plan för mig, men det tog mig nästan två år – av utrymmes- och personella skäl – innan jag kunde genomföra den:

ett anspansskompani; årets värnpliktskontingent i anspansstjänst; äldre värnpliktiga från andra truppslag för omskolning till kuskar på anspansskompanierna i fält; specialutbildning, som inte kräver tillgång till motorfordon, t ex hovslagare, kockar;

ett bilkompani; årets värnpliktskontingent i biltjänst;

ett bilkompani; äldre värnpliktiga från andra truppslag för omskolning till bilförare vid bilkompanierna i fält; specialtjänst, som kräver tillgång till motorfordon, t ex bilmekaniker, signaltjänst;

ett sjukvårdskompani; årets värnpliktskontingent i sjukvårdstjänst;

ett sjukvårdskompani; värnpliktiga från infanteriet för utbildning i sjukvårdstjänst; reservutrymme för vad som ej ryms i andra kompanier;

ett sommarkompani; plutonchefsskolor i bil- och sjukvårdstjänst; värnpliktiga läkare; annan kvalificerad utbildning;

ett stamkompani; all utbildning av stammanskap; stambokföring av all stam, oavsett dennas tjänstgöring; rekrytering av stamrekryter;

ett handräckningskompani

Det är på

HERR

Gege

man ekiperar sig!

Den organisationstanken går igen i varje organisation, jag gjorde, på våren för sommarhalvåret och på höstarna för vinterhalvåret, men riktigt genomförd blev den först på våren 1944.

Hästarna hade jag den smärtsamma plikten som tränginspektör att avskaffa vid trängkåren. Som skolpojke en gång i tiden hade jag ett kontrakt med min far, att jag varje sommar från 1909 till 1918 fick leja en häst av honom: vad jag under sommaren förtjänade med den hästen, det blev mina fickpengar under året; det första året tog han endast 50 öre om dagen för hästen, men det sista året kostade hästen mig minsann 4 kr per dag, vilket inte var så litet på den tiden; det jag förtjänade räckte emellertid väl till som fickpengar under året.

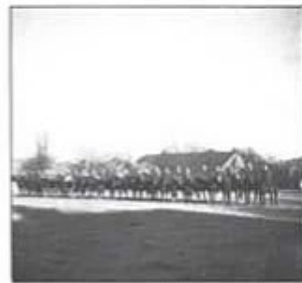
1923–1924 gick jag igenom ridskolan på Strömsholm. Både ridning och körning var verkliga nöjen för mig och beredde mycket omväxling och rekreation under den här arbetsamma tiden.

Hästarna var den 8/10 1947 följande till antalet:

stambästar, rid-	42
stambästar, drag-	20
1. årets remonter (4–5-åringar)	14
2. årets remonter (5–6-åringar)	13
ackordhästar	370

Den sistnämnda kategorin, ackordhästarna, var dagligdags uthyrda till lantbrukare i trakten mot en mycket låg dagsavgift och med den bestämmelsen, att om vederbörande hade en häst i 10 år, blev den hans egendom. Vid behov togs de in till T 4 för kuskarnas utbildning och särskilt, när vi hade tillämpningsövningar.

Hästarna utgjorde ett markant inslag i kårens liv; vårt vita 8-spann med fanjunkare Bergström på kuskbocken pryder mitt rum, där detta nu skrives, och är en sann fröjd att se, även på foto. Det stolta minnet från hästfronten är underofficrarernas seger 1948 i den årliga hopptävlingen i Stockholm för alla arméns truppförband: vi hade dock ett ridhästbestånd endast på 42 under det att kavalleriregementena och artilleriet ännu räknade sina hästar i 100-tal. När speakern tillkännagav, att T 4 vunnit priset, ropade en i den talrika publiken: "Vad är T 4 för nånting?" Det var ett stolt ögonblick i kårens historia. Runt Hässleholm var en utmärkt terräng för jakt på hästryggen, och höstjakterna var ett verkligt förnämligt inslag i årsrytmen; den sista jakten ägde alltid rum den 3 november på Hubertusdagen, alla ryttares skyddspatrons namnsdag; på kvällen hade vi alltid officerskårens höstmiddag; ett år hade jakten lagts ut av löjtnanten Falk, nyss hemkommen från ridskolan; de flesta av oss kom till den

Samling för Hubertusjakt 1944-11-03.

middagen med någon lem i bandage, men vi hade roligt ändå. En dag i augusti varje år firades "Hästens dag" med uppvisningar på kasertergården, som ju var en enda stor ridplan med djup sand. Inträdet var två kr och gården var full med folk; det gav pengar i hästsportkassan och möjligheter att hjälpa tävlingsryttare med penningbidrag. Vid uppvisningen bjöds på hinderhoppning för äldre och yngre (skolpojkar, medlemmar av U 95, landstormens ungdomsavdelning), vidare kadriell av underofficerna, spannkörning m.m. De dagarna tror jag skapade en hel del goodwill åt kåren.

Men – motorfordonen trängde på, som vi vet, och de kära hästarna fick vika. Antalet motorfordon var den 8/10 1947 detta:

personbilar	17
lastbilar	100
motorcyklar	70
bussar	6
sjuktransportbilar	34
bergningsbilar	2
traktorer	5

När det gäller motorfordonen, är att anteckna, att detta var gengasens tid. Vi hade 1933–1943 en inspektör, som hette Bredberg, och han var den förste i Sveriges land, som drev fram gengasen, fick enskilda riksdagsmän att motionera om ett anslag till varje trängkår för inköp av fyra lastbilar med gengasdrift och fick på kårens så en liten stam av gengaskunniga fast anställda. När kriget kom, utgjorde de den bas, landet hade att tillgå, när det gällde gengasens införande. Vid kårens anordnade kurser för civila körskolelärare, som sen i sin tur utbildade allmänheten.

Jakten är igång.

TRÄNGENS MARSCHER

Passa på och köp Kamratföreningens nya grammofonskiva "Trängens marscher". Skivan kostar 35:– kr. (+porto).

Kontakta kamratföreningens sekreterare

Det är givet, att med den utsvällning av personalstyrkan, som nu skedde, kunde kårens dittillsvarande byggnader inte räckta till, det gällde kaserner, matsal, garage, övningsmaterieförråd, allt. I stället för kaserner var vi hela krigstiden tvungna att ta till baracker, även sen vi 1943 fått tre nya kaserner färdiga. Från den tiden såg våra förläggningsmöjligheter ut så här:

gamla kasern	396 platser
tre nya kaserner	684 platser
östra barackstaden	140 platser
västra barackstaden	160 platser
Möllerödsbarackerna	400 platser

Summa 1780 platser

Därmed var vi betäckta, även för våra allra högsta beläggningssiffror. Men barackerna var inte trevliga, mörka, dragiga illa farna och nedslitna; särskilt var det en i västra barackstaden, en som till yttermera visso var dubbelt så lång som alla de andra; den döptes också till Långholmen.

Matsalen måste givetvis byggas till, den var alldeles otillräcklig; dessutom behövde vi en särskild befälsmatsal, som vi helt saknade. Sent en kväll ringde mig en tjänsteman i fortifikationsförvaltningen och ville resonera om en del saker, som rörde befälsmatsalen – saker som vi redan förut varit i luven på varandra om, och som jag tyckte, att jag skulle bestämma här nere och inte någon uppe i Stockholm, rena detaljer. Jag ilsknade till, och när han så helt plötsligt bytte ämne och sade: "Ja, så skulle vi ju bygga om manskapsmatsalen. Vad vill Översten ha för modell på den?" I ilskan över vårt föregående resonemang slängde jag i hastigt mod ur mig: "Den skall byggas till som verandan på Operakällaren!" Det blev den. Och det blev enligt mitt tycke en verkligt lyckad och trevlig tillbyggnad. Under arbetet på matsalen, var skulle vi äta? Vi hade fått ett nytt garage, och där kunde göras – som jag tyckte – riktigt snyggt, så jag gav order om, att det skulle göras i ordning för ändamålet. Ett nytt garage fick vi, som sagt och ett nytt övningsmaterieförråd.

Fritidsgårdens (numera Verumsgården) tillkomst framgår av särskild artikel. Dock några ord där om.

Vid uppsättandet av den på dess nya plats hade jag använt ett inkallat krigsbyggnadskompani: Den

Fritidsgården vintern 1944.

servering, vi där öppnade, kom att konkurrera med gamla Concordia, där jag som beväring vid T 4 1915 druckit mängen kaffe. Ortens riksdagsman, som det året var ordförande i statsrevisorerna, tog i deras årsberättelse upp saken och förklarade det vara särdeles olämpligt att använda inkallade krigsbyggnadskompanier för sådana ändamål. Jag svarade i mitt yttrande, att en vanlig uppgift för krigsbyggnadskompanierna i fält, det var just att ta en byggnad ute på slätten, flytta in den i den skyddande skogen och sätta upp den där som stomme i något förråd eller sjukhus; därtill: i utbyggnadsplanen för T 4 var avsett 80 000 kr för en fritidsgård, det kunde nu sparas. Statsutskottet tog inte upp saken.

Statsrevisorernas berättelse hade emellertid offentliggjorts vid tiden för Hässleholmsutställningen 1945 och väckt mycken uppmärksamhet bland hässleholmsborna. Kronprinsen, sedermera kung Gustav VI Adolf, kom från Sofiero för att se

utställningen. Efter besöket därstädes stod vi på torget, väntande på kronprinsens bil; mycket folk runt omkring. Kronprinsen hade inte yttrat något till mig dittills och tyckte väl, han ville visa även mig någon vänlighet, så han gick fram till mig; han hade väl, när han till och från Sofiero, rätt ofta kanske passerade T 4, sett, att vi hade en livlig byggnation inne på området, och fann på detta att säga mig: "Hagberg, bygger Ni mycket på T 4 nu förtiden?" Det gick ett leende över alla, de hade dagarna förut läst statsrevisorernas betygsättning av min byggnation. "Ja, Ers Kungliga Höghet", svarade jag, "vi bygger mycket, både vitt och svart". "Svart skall Du akta Dig för", sade kronprinsen. Då jag fyra år senare uppvaktade honom som nybliven tränginspektör, log han stilla, när jag anmälde mig, och sade: "Ja, sist vi träffades, Hagberg, tror jag visst att samtalet föll på något om byggnation"; han hade tydligen fått vetkap om vilken om punkt hans fråga på torget hade berört.

Gör som så många andra – Gå till GATUKÖKET

Svante Larsson - Viaduktsgatan 19 - Hässleholm

Ring gärna och beställ! Tel 0451/832 66

Även det gamla övningsområdet var på 1940-talet alltför knappt taget. Kåren fick också en rätt kraftig utökning även i det avseendet. Åhusskiftet, strax nordväst om det gamla området, inköptes 1943 och blev på hösten det året gräsbett och kunde tagas i bruk på hösten 1944. Det gällde emellertid att få en bilväg ut till området och den vägen måste till stor del gå över mycket sank mark, där det skulle krävas stora massor av sten för underbyggnad. 1943, då läget var spånt och inkallelserna många, satte jag ett krigsbyggnadskompani på att bryta upp stenen i ett då helt oländigt område närmast norr om idrottsplatsen; det gick dåligt till en början, det var mest bönder, tagna från sina jordbruk mitt i sommaren; emellertid fann jag på ett sätt att ge beting för varje vecka; när målet var nått, skulle de få fara hem till på måndagen: redan på torsdagen var de i regel färdiga. På värmanöver 1944 ingick jag i militärbefälhavarens stab och stod bakom honom, när han efter övningarnas slut lät trupperna marschera förbi. Jag hörde honom säga till stabschefen: "Jag vet inte, vad vi skall göra med den där ingenjörbataljonen. Jag tror vi får begära att få hempermittera dem;" de andra trupperna skulle ligga inne ytterligare sex veckor. "Jag har sysselsättning för dem vid T 4, att bygga bro och väg ut till vårt nya övningsområde, general", sade jag. Så blev det. De byggde bro och väg, men jag var inte populär i den bataljonen; det hade nämligen spritt sig, att generalen hade haft tanke på att skicka hem dem, men att jag hade ingripit. – Kärrkras skiftet tillkom 1944 för att hindra en ryktesvis tilltänkt industri-anläggning därstädes, förmånlig genom goda möjligheter att utan stora kostnader dra in stiekspår från järnvägen. – Slutligen Stjärnesundsskiftet, väster om Åhusskiftet; dess tillkomst blev förbunden med någon liten dramatik. När P 2 tog Mölleröd från oss 1946, höll jag hårdnackat på, att T 4 skulle ha kompensation för den övningsteräng, som där gick förlorad. Sent en kväll blev jag uppringd av en amanuens i försvarsdepartementet och meddelad, att statsrådet Sköld ville tala med mig nästa morgon kl 9 om saken. Jag lyckades få en sovvningsbiljett och kom i väg. När jag kom till Sköld, var det hans

Teckenförklaring.
Kårens gamla kasern-ö övningsområde
Åhusskiftet, inköpt 1943
Kärrkras skiftet, inköpt 1944
Stjärnesundsskiftet, inköpt 1946

vijsa, att T 4 som ersättning för Möllerödsterrängen skulle få en liten åkerlapp vid Finjavägen, 1/2 mil från kasern, och han undrade, om jag var beliten med det. "Nej", sade jag, "det är jag sannerligen inte. Statsrådet tror väl inte, att det är någon övningsledare, som tar sin trupp ut 1/2 mil från kasern för att öva på en åkerlapp, som är alldeles platt och utan all terrängbetäckning. Vi är inte betjänta av något annat än övningsmark invid kasern, när nu Möllerödsförläggningens 400 man skall flyttas in dit också." "Ånej", sade han, "det är nog inte det, om översten skall vara årlig. Det är nog det, att översten inte vill krypa intill storebror." "Storebror", sade jag, "vem skulle det vara?" "Anders Nordström", sade han, "chefen för P 2, det är han, som är storebror." "Nej", sade jag, "av oss två är det jag, som är storebror." Översten vill väl inte säga", sade han, "att trängkåren är större än pansarregementet?" "I går kväll", sade jag, "när jag lagt mig i sovkupén, låg jag och läste det sista numret av "Den Svenske Underofficeren" och där fanns en uppgift på, hur många simborgarmärken truppförbanden tagit förra året, med en siffra på personalstyrkan i medeltal. Och här har statsrådet siffrorna på T 4 och P 2, de är förstrukna med rött". Han tittade och tittade men kunde inte komma ifrån, att T 4 hade i medeltal drygt 300 man i tjänst mer än P 2 som medeltal för hela året.

"Tack", sade han kort, "jag har hört överstens åsikt". Därmed fick jag bocka mig och gå och fara hem till Hässleholm igen, rätt missmodig. Men tidigt nästa dag ringde mig den gamle, snälle överste Wikander i fortifikationsförvaltningen och omtalade, att Sköld hade ringt honom strax efteråt och beordrat honom resa ner till Hässleholm och låta mig få Stjärnesundsområdet. Och glad var jag.

Den som sitter i toppen på en så stor organisation, som T 4 utvecklades till under de här åren, har väl alltid sina konstanta bekymmer, saker och ting, som han inte tycker sig komma tillrätta med, som blir ständiga provostener. Vad var det jag hade, som oroade mig de här åren? När jag nu snart 40 år senare ser på dem, förefaller de mig helt onödiga, och jag förstår inte, att jag i allt det myckna arbetet hade tid att tänka på sådant.

En sak, som förföljde mig jämt och samt, var sjukskrivningen, att så många var borta från utbildningen varje dag. Hur många? Här är några siffror som belyser frågan:

	S:a sjukskrivna, %
15/6 1043 3,5
15/12 1943 9,2
15/6 1944 6,9
15/12 1944 7,8
15/6 1945 6,5
15/12 1945 6,0
15/6 1946 5,0
15/12 1946 5,0
15/6 1947 3,5

Sedda mot bakgrund av den nutida frånvaron, t ex i arbetslivet, är kanske de här siffrorna inte så höga, men på den tiden bekymrade de mig.

En annan fråga, som förföljde mig ständigt, var kostnaderna för förkommen materiel, som Kronan fick ersätta. Siffror jag där har, är från tiden den 1/10 1946–1/10 1947:

summa bortkommen materiel 10025 kr
därav ersatt av personalen . 1883 kr
förlust för Kronan 8142 kr

Även det här bekymret från den tiden ter sig kanske rätt blekt, om man ställer siffrorna vid sidan av t ex vår tids vandalisering i skolorna och annorstädes.

Slutligen minnes jag, att det låg ständigt efter mig: "Du gör av med

för mycket pengar!" T 4 kostar staten för mycket! Hur mycket kostade det att driva T 4 de här åren, hur stor var kassaomsättningen, frånsett byggande och inköp av mark?

Här är några siffror, som belyser den frågan:

juli 1942–juni 1943 6123765 kr
juli 1943–juni 1944 6521132 kr
juli 1944–juni 1945 6728696 kr
juli 1945–juni 1946 5965712 kr
juli 1946–juni 1947 6177450 kr

Även de här siffrorna ter sig idag kanske inte så imponerande, när man tänker på, att det var krigstid och avveckling efter en krigstid, det gällde.

Om jag så till sist ställer frågan till mig själv: "Hur var det på det hela taget att vara truppförbandschef på T 4 på den där ti-

den?" Ja, det var en arbetsam tid och en ytterligt orolig tid: man visste ju inte, om Hitler skulle slå till eller ej, och slog han till, då var ett anfall på Hässleholm sannolikt, med flyg och fallskärmstrupp, för att från början slå ut södra armékårens underhåll och därigenom göra den operationsoduglig. Men det var samtidigt en rolig tid: allting rörde på sig; chefen hade stora ekonomiska befogenheter och kunde fatta beslut om stora utgiftsposter utan att vara bunden av högre myndigheters inskrifande eller fastlagda anslag; kriget skapade en vilja hos alla att hjälpa till, att få något gjort och disciplinen var fullständig – chefens ord var lag och hans bestraffningsrätt betydande; allt som allt: det är nu, när jag ser tillbaka, roligt att få ha varit med.

Välkomna till

Marketenteriet T 4

Där har vi det mesta av vad en soldat behöver på sin fritid. Exvis: Gott kaffe, the eller läsk av olika typer samt gott bröd till humant pris.

Kioskvaror: Konfektyrer, brevpapper, frimärken, vykort, tidningar samt kemiska varor m m

**Spelautomater
och TV**

Öppet vardagar: 0900–1000
1130–1300
1430–1530
1700–2000

Upprop

Kamratföreningen har endast ett fåtal fotografier från dess träffar.

Du som har fotografier från Ditt besök vid T 4, antingen vid träffar eller från annat besök, och som önskar donera eller låna ut dessa, var god sänd dem till tidningens redaktör.

Du avgör själv om fotografierna har allmänt intresse. Ange om möjligt vilka som är med på fotot och från vilken tidpunkt. Publiceringen av vissa foton i Snapphanen kommer att ske.

Redaktören tackar på förhand.

Beredskapsminnen

Säkert finns det många av Snapphanens läsare som har minnen från beredskapsåren 1939–1945. Skriv ned dem och skicka dem till tidningens redaktör. Bifoga gärna några foton (vilka återsänds tillsammans med tidningen).

Regementets museum

är beroende av gåvor och bidrag. Om Du vid städning, flyttning eller av annan anledning hittar något med militär anknytning, som endast har ringa värde för Dig, kan det ha stort värde för museet. Kontakta överstelöjtnant Arne Petersson.

Upprop

Många av Kamratföreningens medlemmar är egna företagare. Har Du haft annons inne i Snapphanen? Om icke tag kontakt med undertecknad så får Du in en annons för Din firma i Snapphanen.

Annonspriset framgår på omslagets sida 2 och som Du ser är det inte så högt. Du hjälper också till att finansiera utgivningen av tidningen – och Du vill väl att den skall utkomma även i fortsättningen med två nummer per år?

Välkommen som annonsör!

Yngve Löfgren

HÄNT VID T4

(Redaktören)

APRIL

Den 8.–11. deltog 6. kompaniet (lätta pansarunderhållskompaniet) i en samövning tillsammans med enheter ur I 11/Fo 16/18.

Den 16.–23. deltog 2. kompaniet (pansarunderhållsbataljonsstabskompaniet) i Signalsamverkansövning 80 i trakten av Karlsborg.

Den 22. – 29. genomförde grundutbildningsbataljonen sin tredje bataljonsövning i trakten av Kristianstad. I övningen deltog också enheter ur I 11/Fo 16/18, I 12/Fo 17, P 6/Fo 14 och P 7/Fo 11. Övningen avslutades för T 4-soldaternas del under de tre sista dygnet med en jägarövning, med förflyttning till fots med full packning på upp till 7 mil. Trots ansträngningarna under den långa övningen var det inget fel på humöret bland soldaterna. Visst är det gott krut i våra soldater!

Under jägarövningens sista dag genomfördes en stor sjukvårdsövning med ett 30-tal skadade, som skulle omhändertas av våra sjukvårdssoldater. För att göra övningen så realistisk som möjligt hade Hässleholms polis och brandkår engagerats. En helikopter från F 10 disponerades för sjuktransporter.

Bilder från den realistiska sjukvårdsövningen.

MAJ

Den 5. ryckte ett trafikkompani in för krigsförbandsövning. Uttryckning den 23.

Den 10. ägde Regementets Dag rum.

Trots högt om bensin knapphet hade flera tusen besökare infunnit sig. Programmet var det sedvanliga och framgick av Snapphanens värnnummer. Om kompanistafetten kan läsas i Idrottskrönikan.

Den 14. inspekterade arméinspektören, översten av 1. graden N-O Lindner trafikkompaniets krigsförbandsövning.

Den 19. - 23. genomförde grundutbildningsbataljonen sin slutövning - Vårövning 80. I denna övningen deltog också det inkallade trafikkompaniet. T 4-förbanden samövade med enheter ur I 11/Fo 16/18, P 2, P 6/Fo 14 och P 7/Fo 11.

Både militärbefälhavaren och arméinspektören inspekterade slutövningen. De inspekterande och övningsledningen med regementschefen i spetsen, var nöjda med förbandens uppträdande och prestationer.

Den 28. avtackade regementschefen den utryckande årsklassen 1979/80. I samband med sitt tal till de värnpliktiga gav regementschefen både ros och ris. Regementschefen konstaterade att årsklassen kvalitetsmässigt nått målet medan det kvantitativa målet icke var nått. Anledningen till detta är att av 610 inryckande vpl var det bara 518 som fullföljde sin grundutbildning. Så stora avgångar har det icke varit tidigare.

I samband med avtäckningen utdelade regementschefen utmärkelsen "Framste soldat" till följande vpl: Jan Gunnarsson, 2. kompaniet (stabskompaniet), Lund, Mats Håkansson, 3. kompaniet (transportkompaniet), Vellinge, Bo Göran Larsson, 4. kompaniet (reparations- och intendenturkompaniet), Kägeröd, Berndt Hjalmarsson, 5. kompaniet (sjukvårdskompaniet), Västra Karup och Peter Himmer, 6. kompaniet (lätta underhållskompaniet), Hassleholm.

Utmärkelsen består av diplom och kamratföreningens miniatyrfana samt regementets plaket i brons.

Publikbild.

Från utbildningsåret 1979/80 gäller nya bestämmelser för erhållande av utmärkelsen "Framste soldat". Det nya är bl a att det endast är befäl vid kompaniet, som utser kompaniets framste soldat. Tidigare var de värnpliktiga med och röstade om vem som skulle bli kompaniets framste soldat. Under 1970-talets senare år har de värnpliktiga icke önskat vara med om att utse framste soldat.

Regementschefen delar ut utmärkelsen "Framste soldat" till, från höger, Peter Himmer, Hassleholm, Berndt Hjalmarsson, Västra Karup, Bo Göran Larsson, Kägeröd, Mats Håkansson, Vellinge och Jan Gunnarsson, Lund.

Den som utses som kompaniets framste soldat tillfrågas därefter om han önskar motta utmärkelsen. Detta året tackade samtliga utsedda ja till utmärkelsen.

Bestämmelserna för utdelandet av kamratföreningens hederspris till Framste soldat vid kompani framgår på annan plats i tidningen.

Den 28. invigdes en ny bro över Almaån inom regementets övningsområde. Bron döptes till "Ekehusbron" och förbinder Ekehusområdet med Åhusfältet. Initiativtagare till bron tillkomst var dåvarande chefen för utbildningssektionen, överstelöjtnant Bengt Ekström. Militärbefälhavaren har ställt krigsbromaterial till förfogande och åtta man från Göta ingenjörregemente i Eksjö har varit arbetsledare medan regementets pionjärpluton varit arbetstrupp och gjort ett mycket gott arbete både vad gäller bron byggande som anordnande av tillfarterna.

JUNI

Den 2. inryckte ca 100 kompanibefäls- och plutonsbefälsvärnpliktiga samt första omgången av 1980/81 års handräckningsvärnpliktiga.

Den 2. - 7. genomförde ett trafikkompani särskild övning för befäl.

Den 2. - 13. genomförde en infanteriunderhållsbataljon och en pansarunderhållsbataljon särskild övning för befäl.

Den 23. skedde inryckning till Medicinalkompaniet (blivande läkare och tandläkare). Uttryckning 1980-08-16.

JULI

Semesterperiod för stor del av regementets personal.

Vid regementet ägde ordinarie utbildning rum med 1. kompaniet (skolkompaniet), 7. kompaniet (medicinalkompaniet) och nyinryckta vid 9. kompaniet (kasernkompaniet).

Förutom utbildning av värnpliktiga under grundutbildning ägde också utbildning av kvinnor tillhörande Sveriges Kvinnliga Bilkörars Riksförbund (SKBR) rum under de två sista veckorna. En kurs, som var en fortsättningskurs, omfattade utbildning på lastbil och buss medan de två andra kurserna omfattade en grundkurs i sjukvårdstjänst och en fortsättningskurs i sjukvårdstjänst.

Assistenten vid utbildningssektionen, fru Ann-Mari Asp klipper av bandet och förklarar bron invigd. Före detta momentet hade regementschefen invigningstalat och tackat alla som medverkat vid bron tillkomst och då inte minst regementets pionjärpluton.

Bild från en övning med SKBR som omfattade omhändertagande av skadad på skadeplatsen samt transport av den skadade till sjukhus.

MALMÖBOR

Grammofonskivan "Trängens marscher" kan köpas även i Malmö.

Besök Åkessons Musik, Amiralsgatan 18 och köp den förnämliga inspelningen.

AUGUSTI

Den 4. inryckte gruppbefälsvärnpliktiga m m (GB- och E-vpl) för att fullgöra sin grundutbildning. Antalet var c:a 250.

Den 4. inryckte också ett lokal-försvarsunderhållskompani för att genomföra krigsförbandsövning. Uttryckning den 29.

Den 14. - 15. och 16. - 17. genomförde regementet sin årligen återkommande vaktjänstgöring vid Kungliga Slottet i Stockholm. Högvakten utgick ur 1. kompaniet (skolkompaniet).

Som vanligt skötte sig högvaktstyrkan mycket väl och fick beröm av regementschefen, som den 16. inspekterade högvakten. Disponent Philip Kjellin var som vanligt närvarande och gav de värnpliktiga vardera 20:- kr för väl genomförd högvakt. Tack för det!

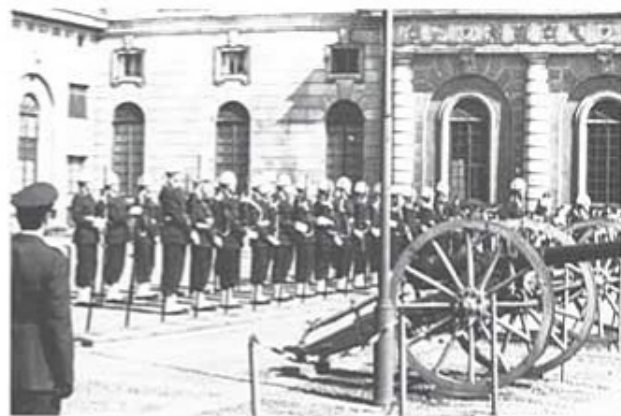
Den 22. meddelade regementschefen "Krigsmans erinran" för de värnpliktiga, som ryckt in i juni och augusti.

Den 25. - 29. genomfördes en underhållsfältövning för regementsofficerare vid regementet. Ledare var träningspektören.

SEPTEMBER

Den 1. inryckte c:a 130 befäl för att genomföra krigsförbandsövning för befäl (KFÖ BEFÄL). Befälen är krigsplacerade vid en etappbataljon respektive en infanteriunderhållsbataljon. Uttryckning den 12.

Den 12. gjorde avgående militärbefälhavaren för Södra militärområdet, generallöjtnant Karl-Erik Holm avskedsbesök vid regementet. Generallöjtnant Holm tillträder i vinter befattningen som rikshemvärnschef. I sitt sällskap hade militärbefälhavaren den avgående milostabschefen, konteramiral Bror Stefenson, som i höst tillträder befattningen som chef för Kustflottan.

Högvakten uppställd för avlösning. Avlösningen utgick ur P 2.

Fr v ses chefen för T 4, överste Rune Morell, avgående milostabschefen, konteramiral Bror Stefenson, avgående militärbefälhavaren, generallöjtnant Karl-Erik Holm och nye chefen för P 2 (fr o m 1980-04-01), överste Hodder Stjernsward.

Arméns krigssjukvårdsorganisation i framtiden

(Major Jan-Olof Thelander)

Få länder i världen har en så riklig tillgång på sjukvårdsresurser i fredstid som Sverige. Den materiella standarden är hög, den yrkesaktiva personalen är välutbildad och ökar antalsmässigt för varje år. Under 1970-talet genomfördes en rad utredningar för att på ett bättre sätt än tidigare utnyttja dessa sjukvårdsresurser i krig och för att förbättra försvarsmaktens sjukvårdsorganisation. För arméns del har dessa utredningar lett fram till främst följande:

- såväl kvalitativt som kvantitativt förbättrade resurser på de lägsta nivåerna (pluton, kompani)
- ändrad medicinsk och organisatorisk målsättning för brigadnivå
- förbättrad kirurgisk kapacitet inom underhållsförstärkningsförbanden
- förbättrad sjuktransportorganisation

Förbandsbunden sjukvårdsorganisation

Inriktning

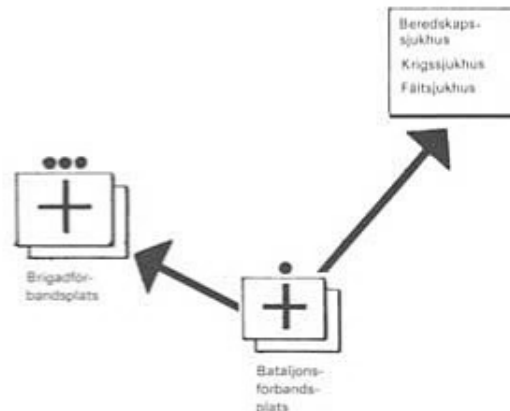
Med den förbandsbundna organisationen avses vid arméns krigsförband nivå upp till brigad. Förbandsbundna sjukvårdsresurser skall utnyttjas för att ge skadad och sjuk personal första hjälp, öppen vård samt för sådan personal som bedöms tillfriskna inom kort tid även erforderlig slutenvård.

Grundregeln för hänvisning av stridsskadade är att patienter med lättare skador skall slutbehandlas vid bataljonsnivå under det att operationsfall hänvisas från bataljonsförbandsplats direkt till civila eller militära sjukhus.

Grundregeln för hänvisning av sjuka och stridsutmattade är att patienter med korta vårdtider (högst en vecka) skall slutbehandlas inom brigader under det att patienter med längre vårdtider hänvisas till främst beredskapsjukhus.

Sjuka och lättare skadade som kan återgå i tjänst inom 1-5 dagar

Stridsskadade som behöver kirurgisk behandling

Grundregel för sjukvårdshänvisning.

Ingvar Nilssons Servicestation AB

LÄGPRISBENSIN OCH OLJOR
Tel. 100 83

KIOSK, BILTVÄTT, BILTILLBEHÖR

GRÖNÄNGSPLAN - HÄSSLEHOLM

GLÖM EJ MEDDELA ADRESSFÖRÄNDRING

Enskild soldat

När det gäller omhändertagandet på stridsfältet är goda sjukvårdskunskaper hos den enskilde soldaten av stor betydelse. Varje soldat ges 18 timmars sjukvårdsutbildning som koncentreras till de tre direkta livräddande insatserna på skadeplassen, att säkerställa fria luftvägar, ställa synliga blodningar samt chockförbyggande åtgärder.

Plutons- och kompaninivåerna

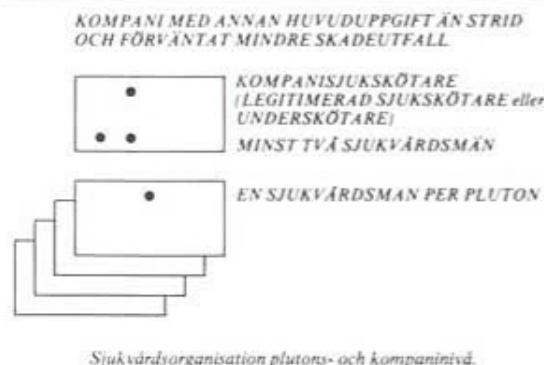
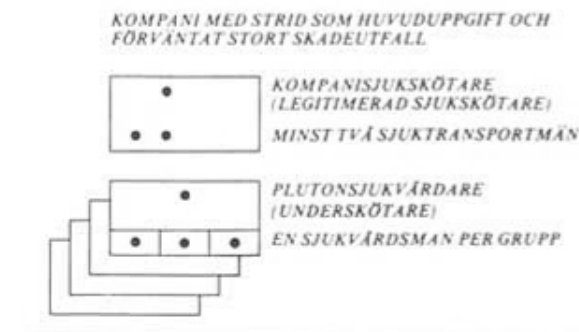
Det nya i sjukvårdsorganisationen på dessa nivåer är att man i framtiden hårdare än tidigare kommer att differentiera kapaciteten efter huvuduppgiften och det förväntade skadeutfallet. Främst förband med strid som huvuduppgift eller förväntade stora skadeutfall kommer att få väsentligt förbättrade resurser. I dessa förband kommer på kompaninivå att ingå en kompanisjukskötare som är värnpliktig legitimerad sjukskötare (civil legitimation) samt minst två sjuktransportmän. På plutonsnivå kommer att finnas en plutonssjukskötare med civil underskötareutbildning och i varje grupp kommer att finnas en sjukvårdsman. I de lägre prioriterade kompanierna kommer att ingå en kompanisjukskötare med minst civil underskötareutbildning och två sjuktransportmän. I varje pluton kommer att finnas en sjukvårdsman.

Bataljonsnivån

På bataljonsnivån kommer inga större förändringar att ske. Sjukvårdsutrustningen i förbandsgrupparna är nyligen genomgången och moderniserad och svarar väl mot den medicinska målsättningen. Personellt sker en viss kvalitativ förstärkning. Överbefälhavaren har angivit i de fastställda målsättningarna att kvinnlig medicinalpersonal bör kunna utnyttjas vid vissa bataljonsförbandsplatser där bataljonen ej har strid som huvuduppgift.

Brigadnivån

Som tidigare nämns har grundreglerna för avtransport av sjuka och skadade delvis ändrats inom den förbandsbundna sjukvårdsorganisationen. Skadade som kräver primär kirurgisk behandling skall i framtiden i regel inte hänvisas till brigadförbandsplats. Däremot måste sjuka och stridsutmatade i större utsträckning än tidigare av

Sjukvårdsorganisation plutons- och kompaninivå.

taktiska och psykologiska skäl behandlas vid brigadförbandsplats. De medicinska och organisatoriska målsättningarna har därför förskjutits från kirurgisk verksamhet mot vårdverksamhet.

Brigadnivån skall enligt av överbefälhavaren fastställda målsättningar innehålla två förbandsplatsplutoner, en sjuktransportpluton och minst en sjukvårdspluton (en i varje lätt underhållskompani).

Förbandsplatsplutonen (brigadförbandsplats) kommer att ha resurser för kvalificerat akut omhändertagande av sjuka och skadade, slutlig behandling av medicinska och stridsutmatade patienter som beräknas kunna återgå i tjänst inom en vecka samt kapacitet för kirurgisk bedömning, primärbehandling och vård i avvaktan på avtransport. Normalt skall 80 vårdplatser kunna upprättas. Brigadförbandsplatsens materiel kom-

mer i stor utsträckning att nyan-skaffas. Bland den moderna materielen bör särskilt framhållas steril-kärra, röntgenapparat, operationsbord med operationsbelysning samt viss laboratorieutrustning. Ett stort antal tält av ny typ, sjukvårdstält 80, kommer att ingå.

Sjuktransportplutonen kommer att innehålla sex sjuktransportgrupper med två standardfordon i varje grupp. I varje grupp kommer att ingå åtta man för att medge verksamhet dygnet runt. Olika typer av fordon har diskuterats. De sjuktransportöverreden för lastbil som nu ingår i organisationen behöver inom kort omsättas och man undersöker möjligheterna att i framtiden i stället ianspråkta olika typer av civila mindre bussar, som skulle kunna inredas med bärsativ. Fordonen skall medge transport under övervakning av fyra-sex skadade i varje bil.

En sjukvårdspluton skall ingå i varje lätt underhållskompani och innehålla en förbandsplatsgrupp och tre sjuktransportterränggrupper med vardera två sjuktransportterrängbilar. Plutonens uppgift är att förstärka eller ersätta bataljons sjukvårdsresurser.

Områdesbunden sjukvårdsorganisation

Sjukvårdsresurserna i lokalförsvårdsorganisationen skall i allmänhet medge kvalificerat akut omhändertagande, öppen vård och slutlig behandling av medicinska patienter samt erforderliga sjuktransporter. Vissa förband måste dock på grund av sin geografiska belägenhet med stora avstånd till sjukhus ges mera kvalificerad kirurgisk behandling och vård av svårt skadade, vilket ställer krav på resurser motsvarande dem vid en brigadförbandsplats. I de flesta förband är emellertid den medicinska kapaciteten hos en bataljonsförbandsplats tillräcklig utom i vad gäller vårdkapaciteten. I vår tidigare försvarsområdes- (fo)- sjukvårdsorganisation har saknats erforderliga resurser för att vårda sjuka, stridsutmatade och skadade patienter som bedöms kunna återgå i tjänst inom högst två veckor. Den nya organisationen skall innehålla förförbandsplatsgrupper, förbandsgrupper, sjuktransportgrupper samt inom vissa områden därutöver förförbandsplatsplutoner och sjuktransportterränggrupper.

Paulssons Cykelaffär

Finjagatan 8

REKOMMENDERAS

Utför alla slag av reparationer på cyklar, mopeder och gräsklippare.
CYKELFÖRSÄLJNING

Tel. 0451/114 71

Samtliga dessa förband ingår som regel i ett underhållskompani. Den personella och materiella organisationen skall så långt det är möjligt av ekonomiska och personella begränsningar överensstamma med motsvarande förbandsbunden sjukvårdsorganisation. Kvinnlig medicinalpersonal skall dock kunna utnyttjas i större utsträckning.

Sjukvårdsorganisation inom underhållsförbandsförbanden

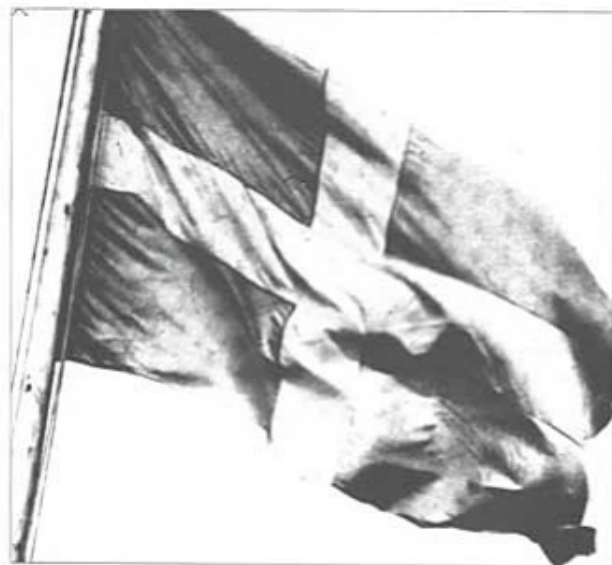
För att understöd skall kunna lämnas i operativ kraftsamlingsriktning skall allsidigt sammansatta underhållsförbandsförband, etappbataljoner, ingå i krigsorganisationen. I varje etappbataljon ingår två sjukhuskompanier som vardera upprättar ett fältsjukhus med primär kirurgi som huvuduppgift. Fältsjukhusen utgör komplement till de civila beredskapssjukhusen. I varje fältsjukhus ingår sex operationslag varav fem

är rörliga och därmed möjliga att flytta för att temporärt förstärka operationskapaciteten vid andra sjukhus. Fältsjukhuset skall på samma sätt vara berett att vid behov mottaga ytterligare sex operationslag för att förstärka den egna kapaciteten. Enligt överbefälhavarens målsättning skall fältsjukhuset kunna ge kvalificerad medicinsk och kirurgisk vård åt 200 patienter, varav 20 patienter skall kunna ges postoperativ intensivvård samtidigt. Temporärt skall antalet vårdplatser kunna ökas till 350. Sjukhuskompaniet skall med egna sjuktransportbussar kunna utföra terminaltransporter till plats varifrån omfördelningstransporter till annat militärområde kan ske. I varje sjukhuskompani skall dessutom ingå en sjuktransportpluton med samma organisation och uppgifter som sjuktransportplutonen i brigadens sjukvårdskompani.

PRIPPS

TRADITION * KVALITET

Telefon 044/11 54 40

Vår flaggas historia

Dannebroggen – den danske kungens korsbaner – är den äldsta flaggan i Norden och har varit förebild för de andra nordiska länderna. Men när och hur uppstod den svenska flaggan?

På Karl Knutssons sigill från år 1449 ser vi ett kors som har varit gyllene och vilat på ett blått fält. Det är troligt att dessa blågula färger ingått i den svenska kungens fältbaner.

Vid mitten av 1600-talet hade det allmänt slagit igenom att svenska örlogsfartyg skulle föra blågula korsflaggor för att visa att de var den svenska statens skepp. Genom 1663 års svenska flagglag slogs det fast att det i fortsättningen skulle finnas två slags blågula flaggor en tretungad och en tvärskuren. Handelsfartygen förbjöds att använda flaggor med tre tungor. De skulle i fortsättningen använda fyrkantiga och jämnt avskurna blågula korsflaggor.

De tre tungorna var den svenska statens symbol. Det var på svenska örlogsskepp och handelsfartyg som den blågula flaggan blev känd och på de flesta håll välkommen i utlandet. Ännu under 1700-talet var det däremot ovanligt att man hissa flaggan i land.

Under unionen mellan Sverige och Norge fördes en gemensam örlogsflagga. Man använde den svenska tretungade flaggan, men i det övre blå fältet upp till vänster fanns ett unionsmärke, ett liggande vitt Andreaskors i rött fält. Från år 1821 kunde man på handelskeppen välja mellan att hissa Sveriges eller Norges handelsflagga eller flaggan med unionsmärket. Detta märke kallades allmänt silskalladen på grund av sina många färger. År 1899 sanktionerade Oskar II den norska flagglagen som innebar att unionsmärket skulle tas bort ur den norska handelsflaggan.

Flaggfrågans lösning väckte stor förbittring på många håll i vårt land. Den framkallade något av en nationell samling kring den svenska flaggan. Det är ingen tvekan om att just unionsstriderna ökade intresset för flaggningen i Sverige. Kung Oskar II gick själv i spetsen. Redan på 1860-talet hade han börjat hissa flaggan på sitt sommarresidens Sofiero i Skåne och sedan han år 1872 bestigit tronen lät han hissa flaggan på slottet i Stockholm alla dagar han befann sig där.

Men på 1870-talet började man också hissa på riksdagshuset och långsamt trängde det nya bruket ut till statens hus. I slutet av 1800-talet började man hissa vid högtidliga tillfällen. Färgerna var anorlunda mot dem vi är vana vid.

Man använde mörkare blå färg och den gula korsfärgen närmade sig nästan orange.

1906 utfärdades den flagga, som nu gäller. Enligt den skall flaggan vara tvärskuren utom då den används som örlogsflagga, då den skall vara tretungad. Också kungen och med hans tillstånd medlemmar av hans hus för tretungad flagga. Den gamla tretungade statsflaggan kom nu att reserveras åt kungahuset och försvaret, medan alla statliga organ för den tvärskurna gamla privata handelsflaggan.

(Ur Stiftelsen Svenska Flaggans årsberättelse, 1976)

**Du
som är medlem i
Kamratföreningen**

- delta i våra träffar
- se till att vi blir fler medlemmar i föreningen
- ställ upp under föreningens fana vid Regementets Dag 1981-05-09
- väl mött!

Höstens Stereo-nyhet

Pro Sound
finns nu i din Expert butik

expert

Frykholmsg. 6, Hässleholm. Tel. 0451/804 00, 815 00
HÄSLE Ljud & Bild

Vi har ringar som passa' –

både flickans finger,
och krigar's kassa
— BREDA FÖRLOVNINGSRINGAR —

25 modeller
att välja på

VÄLKOMNA!

Stortorget
Telefon 108 93

AHLQUIST-optik

Leg. optiker Rolf Hedlund

Nytorget, Hässleholm
Tel. 157 77

Svelast
SVENSKA LASTBIL AB

**Rätt
bil
för
var
last**

Trafikkontor:

Helsingborg 042/13 93 40
Växjö 0470/112 07 - 121 77
Kalmar 0480/224 60
Kristianstad 044/12 63 30
Malmö 040/10 09 60
samt ett 20-tal andra platser i landet

*Vi tillhör världens
största kedja av
sportbutiker*

Intersport

NEUMANS SPORT
Röingeatan 5, Hässleholm
Tel. 0451/101 25

*Vid behov av garner
och handarbeten m m*

Vänd Er med förtroende till
TRIKÅ- & SYBEHÖR
LILLY PERSSON

Första Avenyen 1 A - 281 00 HÄSLEHOLM
Tel 0451/127 70